

DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS ÅRSBERETNING FOR 2015

I henhold til landstingslov nr. 17 af 19. november 2007 om medieansvar § 51 afgiver Pressenævnet årligt en beretning om nævnets virksomhed til Naalakkersuisut. Beretningen skal offentliggøres.

INDHOLD:

I. INDLEDNING.....	1
II. DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT	1
III: SAGSOVERSIGT	2
IV: GENNEMGANG AF KONKRETE SAGER	4
I sagen 1/2015.....	4
I sagen 2/2015.....	9
I sagen 3/2015.....	21
I sagen 4/2015.....	22
I sagen 5/2015.....	33
I sagen 6 og 7/ 2015.....	39

I. INDLEDNING

I 2015 har Pressenævnet modtaget 7 klager.

II. DET GRØNLANDSKE PRESSENÆVNS MEDLEMMER OG SEKRETARIAT

Efter medieansvarslovens § 41 består Det grønlandske Pressenævn af en formand, en næstformand og seks andre medlemmer. Alle otte medlemmer har en stedfortræder.

Pr. 1. marts 2014 til 1. marts 1. marts 2017 er følgende udpeget af Naalakkersuisut:

Formandskab:

Formand: Landsdommer Søren Søndergård Hansen.
 Stedfortræder: Adam Khalik

Medlemmer beskikket efter udtalelse fra Grønlands Presseforening:

Medlem: Mariia Simonsen
 Stedfortræder: Niels Krogh Søndergård
 Medlem: Dorthe Olsen
 Stedfortræder: Elna Egede

Medlemmer beskikket efter udtalelse fra de redaktionelle ledelser:

Medlem: Poul Krarup
 Stedfortræder: Christian Schultz-Lorentzen
 Medlem: Mikkel Bjarnø Lund

Repræsentanter for offentligheden:

Medlem: Ole G. Jensen
 Stedfortræder: Tupaarnaq Rosing Olsen
 Medlem: Marie Egede Isbosethsen

Pressenævnets adresse er: c/o Grønlands Landsret, Postboks 1040, Jens Kreutzmannip Aqqutaa 5, 2. sal, 3900 Nuuk, telefon 36 39 00, telefax 32 39 75, e-mail: post.landsret@domstol.gl.

III: SAGSOVERSIGT

I sagsoversigten er klagerne, der har fået medhold, alene anonymiseret, hvis der har foreligget et velbegrunderet ønske herom. I sager, hvor klageren ikke har fået medhold, eller sager, der er hævet eller henlagt, er klageren i almindelighed anonymiseret, medmindre klageren er en organisation eller erhvervsdrivende m.v.

1/2015

Kommuneqarfik Sermersooq og
 administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngge
 mod

Sermitsiaq.AG

Kendelsen afsagt den 17. juni 2015.

Gengivet side 4

2/2015

Jørgen Wæver Johansen

mod

Atuagagdliutit AG

Kendelsen afsagt den 22. juni 2015.

Gengivet side 9

3/2015

K

mod

KNR TV

Afgørelse den 16. maj 2015

Gengivet side 21

4/2015

Karl Kristian Kruse

mod

Sermitsiaq. AG

Kendelse afsagt den 8. februar 2016

Gengivet side 22

5/2015

Svend Hardenberg

Mod
Nuuk TV

Kendelse afsagt den 8. februar 2016

Gengivet side 33

6 og 7/2015

Grønlands Selvstyre
mod
Atuagagdliutit/Grønlandsposten
og
Grønlands Selvstyre
mod
Sermitsiaq.AG

Kendelse afsagt 28. juni 2016

Gengivet side 39

IV: GENNEMGANG AF KONKRETE SAGER

I det følgende gengives nævnets kendelser:

I sagen 1/2015

Kommuneqarfik Sermersooq og
administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé
mod
Sermitsiaq.AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Kommuneqarfik Sermersooq og administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé har klaget over to artikler, som Sermitsiaq.AG har bragt om Kommuneqarfik Sermersooq og administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé.

Klagen

Af klagen fremgår bl.a. følgende:

”Sermitsiaq.AG offentliggjorde den 6. januar 2015 om morgenen første version af artiklen ”Steffen Ulrich-Lyngé lyver om dyrt møbelindkøb”. Der klages over artiklens overskrift samt indholdet af artiklen, hvoraf fremgår, at administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé lyver om dyrt møbelindkøb.

Af overskriften fremgik:

”Steffen Ulrich-Lyngé lyver om dyrt møbelindkøb”

Af afsnit 3 i afsnittet ”Møbelindkøb for 1,7 millioner kroner”, fremgik:

”Derfor løj administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé altså, da han sagde, at udgifterne til møbelindkøbet var på 300.000 til 400.000 kroner.”

Klager skal anmode Pressenævnet om at rekvirere den første offentliggjorte artikel hos Sermitsiaq.AG (6. januar 2015), idet Sermitsiaq om eftermiddagen reviderede artiklen, således der herefter af overskriften fremgår ... :

”Steffen Ulrich-Lyngé fejlinformerede om dyrt møbelindkøb”

Afsnit 3 i afsnittet ”Møbelindkøb for 1,7 millioner kroner”, er også revideret, idet der herefter fremgår:

”Derfor fejlinformerede administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé altså, da han sagde, at udgifterne til møbelindkøbet var på 300.000 til 400.000 kroner.”

Sermitsiaq.AG har overtrådt reglerne for god presseskik ved at kalde Steffen Ulrich-Lyngé en løgner. Der er ikke grundlag for at betegne Steffen Ulrich-Lyngé som løgner. Ved begrebet løgn forstås almindeligvis et usandt udsagn, som fremsættes som om det var sandt, med den hensigt at få modtageren til at tro på udsagnet, til trods for at afsenderen ved (eller er overbevist om), at udsagnet er usandt. Steffen Ulrich-Lyngé skulle således have haft til hensigt at fremkomme med forkerte oplysninger. Dette er ikke tilfældet. De forkerte oplysninger skyldes en beklagelig fejl internt i Kommuneqarfik Sermersooq.

Dette fremgår også af artiklen ”*Møbelindkøb: Steffen Ulrich-Lynges beklager tal-brøler*”, offentliggjort på Sermitsiaq.AG ... den 6. januar 2006, kl. 12.04.

Således fremgår det også af ovennævnte artikel:

”Jeg vil gerne understrege, at Kommuneqarfik Sermersooq ikke kunne drømme om bevidst, at fremkomme med forkerte oplysninger. Jeg skal endnu engang beklage, skriver Steffen Ulrich-Lynges, (...)”.

Sermitsiaq har en forpligtelse til, at bringe korrekt information.

Medierne har ret til kritisk nyhedsformidling, men medierne har i forlængelse heraf en presseetisk forpligtelse til ikke at gå over strengen, således der bliver tale om krænkelse af navngivne personers anseelse, der går langt over almenhedens interesse i nyhedsdækningen. Det er en sigtelse at anføre i overskriften, at Steffen Ulrich-Lynges ”lyver”, ligesom det er en sigtelse at anføre i artiklen at Steffen Ulrich-Lynges ”løj”. At det er en overtrædelse af reglerne for god presseskik at kalde en person en løgner på et forkert grundlag, støttes af, at Retten i Frederiksberg den 27. november 2014 har afsagt dom, hvorefter en direktør for en arbejdsgiverforening, der kaldte en faglig sekretær fra HK Hovedstaden løgner, blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 267 (kriminallovens § 99 om æreskrænkelser). Som ovenfor anført anmodes Sermitsiaq.AG om, at fremlægge første version af artiklen, hvoraf fremgår, at administrerende direktør Steffen Ulrich-Lynges er en løgner, idet Sermitsiaq.AG har revideret artiklen, således at artiklen nu anvender begrebet ”fejlinformerer” i stedet for ”lyver”. Det kan sandsynligvis tages som indtægt for, at Sermitsiaq.AG er kommet frem til, at anvendelsen af begrebet ”lyver” og ”løj”, har været over strengen for god presseskik.”

Artiklerne

Artiklen lagt ud den 6. januar 2015 kl. 08.18 med overskriften ”Steffen Ulrich-Lynges fejlinformerede om dyrt møbelindkøb” har følgende ordlyd:

”Kommuneqarfik Sermersooqs møbelindkøb er omkring fem gange dyrere, end administrerende direktør Steffen Ulrich-Lynges forklarede til Nuuk TV i december. Mens kommunalpolitikere i Kommuneqarfik Sermersooq i efteråret jamrede over kommunens ekstraudgifter i forbindelse med den kommunale udligningsordning, som blandt andet ifølge politikere tvang kommunen til massefyring, kan Nuuk TV nu afsløre, at administrationen var anderledes rundhåndet med at bruge penge. I et interview med Nuuk TV den 10. december forklarede Kommuneqarfik Sermersooqs administrerende direktør, Steffen Ulrich-Lynges, at kommunen havde købt møbler for 300.000 til 400.000 kroner til Forvaltningen for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv.

- Vi brugte 1,7 millioner kroner og havde bedt om 1,7 millioner kroner som tillægsbevilling, som skal dække husleje til den tidligere Skattestyrelsens bygning, indflytningsomkostninger samt inventar. Samlet set lyder det på 1,7 millioner kroner. Selve inventardelen dækkes ved ca. 300.000 kroner, forklarede Steffen Ulrich-Lynges til Nuuk TV.

Men det er usandt.

...

Møbelindkøb for 1,7 millioner kroner

Det kan Nuuk TV nu afsløre efter at have fået aktindsigt i fakturaen i forbindelse med møbelindkøbet, mens kommunen var under skærpet tilsyn af Departementet for Finanser. Fakturaen viser, at Kommuneqarfik Sermersooqs møbelindkøb alene kostede 1,7 millioner kroner. Derfor fejlinformerede administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé altså, da han sagde, at udgifterne til møbelindkøbet var på 300.000 til 400.000 kroner. Ligeledes fejlinformerede Ulrich-Lyngé ifølge Nuuk TV, da han blandt andet sagde, at tillægsbevillingen på 1,7 millioner kroner også skulle dække husleje til den tidligere Skattestyrelsens bygning, ligesom det er usandt, at regningen fra flyttefirmaet er med i de 1,7 millioner kroner.

- Vi bliver simpelthen nødt til at ofre 300.000 kroner af hensyn til arbejdsmiljøside, da noget af inventaret ikke er i overensstemmelse med arbejdsmiljøkravet, forklarede Steffen Ulrich-Lyngé til Nuuk TV den 10. december.

Pengene blev brugt i foråret 2014 på nye kontormøbler til omkring 70 medarbejdere i forvaltningen for velfærd, arbejdsmarked og erhverv. ... Mandag kunne en glad borgmester i Kommuneqarfik Sermersooq, Asii Chemnitz Narup fra Inuit Ataqatigiit, meddele, at kommunen efter ni måneder under skærpet tilsyn af Departement for Finanser er sluppet ud af det skærpede tilsyn. Ifølge departementet skyldes det, at departementet er så tilfreds med Kommuneqarfik Sermersooqs økonomiske genopretningsplan, at det skærpede tilsyn er blevet ophævet med øjeblikkelig virkning.

Sermitsiaq.AG afventer interview med borgmester Asii Chemnitz Narup og administrerende direktør Steffen Ulrich-Lyngé.”.

Artiklen lagt ud den 6. januar 2015 kl. 12.04 med overskriften **”Møbelindkøb: Steffen Ulrich-Lyngé beklager tal-brøler”**, har følgende ordlyd:

”Kommuneqarfik Sermersooqs administrerende direktør, Steffen Ulrich-Lyngé, lægger sig fladt ned efter afsløring af møbelindkøb for 1,7 millioner kroner til kommunen. Et møbelindkøb, som han i december oplyste til Nuuk TV kostede 300.000 til 400.000 kroner.

- Jeg kan bekræfte, at de indkøbte møbler kostede lige godt 1,7 millioner kroner. Jeg skal derfor beklage, at jeg har sagt noget andet den 10. december (til Nuuk TV, red.). Det har bestemt ikke været min mening at komme med forkerte oplysninger. De forkerte oplysninger skyldtes en beklagelig fejl internt i kommunen, og vi vil fremadrettet gøre vores bedste for, at det ikke sker igen.

Sådan skriver Kommuneqarfik Sermersooqs administrerende direktør, Steffen Ulrich-Lyngé, i en pressemeddelelse. Det skete dagen efter Nuuk TV`s afsløring af, at Steffen Ulrich-Lyngé fejlinformerede, da han i et interview med Nuuk TV 10. december sagde, at kommunen havde købt møbler for 300.000 til 400.000 kroner

til Forvaltningen for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv. ... Blandt andet forklarede den administrerende kommunaldirektør følgende om en tillægsbevilling på 1,7 millioner kroner:

- Vi brugte 1,7 millioner kroner og havde bedt om 1,7 millioner kroner som tillægsbevilling, som skal dække husleje til den tidligere Skattestyrelsens bygning, indflytningsomkostninger samt inventar. Samlet set lyder det på 1,7 millioner kroner. Selve inventardelen dækkes ved cirka 300.000 kroner.

Kunne ikke finde på at lyve bevidst

Men Nuuk TV kunne mandag via en aktindsigt i møbelindkøbet oplyse, at Kommuneqarfik Sermersooqs møbelindkøb alene kostede 1,7 millioner kroner. Samt at de andre oplysninger fra Steffen Ulrich-Lynges om dækning af husleje til den tidligere Skattestyrelsens bygning og indflytningsomkostninger er usande.

- Jeg vil gerne understrege, at Kommuneqarfik Sermersooq ikke kunne drømme om bevidst at fremkomme med forkerte oplysninger. Jeg skal endnu en gang beklage, skriver Steffen Ulrich-Lynges, som Sermitsiaq.AG stadig ikke har haft held til at træffe, ligesom redaktionen afventer interview med borgmester Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit.

Pengene blev brugt i foråret 2014 på nye kontormøbler til omkring 70 medarbejdere i Forvaltningen for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv.”

Svar fra Sermitsiaq.AG

Sermitsiaq.AG`s netredaktør har i svar af 12. februar 2015 skrevet:

”Det er korrekt, at netartiklen ’Steffen Ulrich-Lynges fejlinformerede om dyrt møbelindkøb’ (<http://sermitsiaq.ag/steffen-ulrich-lynges-fejlinformerede-dyrt-mobelindkoeb>) publiceret 6. januar er skrevet udfra et indslag i Nuuk TV under overskriften ’Møbler for 1,7 mio. i Sermersooq’ bragt mandag den 5. januar 2015. I indslaget starter studieværten med at sige: ’Administrerende direktør Steffen Ulrich-Lynges talte usandt, da han fortalte, at Kommuneqarfik Sermersooq har brugt 300.000 kroner til 400.000 kroner til nye møbler i Forvaltningen for Velfærd, Arbejdsmarked og Erhverv’. Det blev i første omgang på www.sermitsiaq.ag til rubrikken ’Steffen Ulrich-Lynges løj om dyrt møbelindkøb’, men blev efter en telefonisk henvendelse fra Steffen Ulrich-Lynges kone og mailkorrespondance med Steffen Ulrich-Lynges, ændret til ’Steffen Ulrich-Lynges fejlinformerede om dyrt møbelindkøb’, da de forklarede - hvilket ikke blev nævnt i Nuuk TV’s indslag - at Steffen Ulrich-Lynges efterfølgende selv havde henvendt sig til Nuuk TV, da han opdagede, at han havde oplyst forkert tal i Nuuk TV’s oprindelige indslag fra 10. december 2014. Hvis dén oplysning givet til mig er korrekt, hvilket jeg stoler på, har Steffen Ulrich-Lynges - i mine øjne - handlet i god tro, hvorfor jeg ændrede rubrikken fra ’løj’ til ’fejlinformerede’.

Følgende er hentet fra Retskrivningsbogen om ordet ’lyve’ (<http://sproget.dk/lookup?SearchableText=lyve>): ’lyve vb. (artiklen er forkortet – se hele artiklen i DDO): Med vilje sige noget der ikke er i overensstemmelse med sandheden, give et urigtigt indtryk; bedrage, løgnagtig, få til at fremstå på en bestemt måde’

Som netop forklaret antog jeg efter den telefoniske samtale med Steffen Ulrich-Lynges kone og mailkorrespondance med Steffen Ulrich-Lynges ikke bevidst havde forsøgt at skjule noget, da han efter Nuuk TV's oprindelige indslag fra 10. december 2014 selv henvendte sig til Nuuk TV."

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

Sermitsiaq.AG har overtrådt reglerne for god presseskik afsnit A, nr. 1 ved at skrive, at administrerende direktør Steffen Ulrich-Lynges lyver. Pressenævnet mener ikke, at oplysningen er korrekt information. Begrundelsen herfor er, at Steffen Ulrich-Lynges ikke med vilje har udtalt sig i strid med sandheden.

Sermitsiaq.AG har endvidere overtrådt reglerne for god presseskik afsnit A, nr. 3. Ved at skrive, at klager lyver, er der givet en oplysning der både kan være skadelig, krænkende og agtelsesforringende. Oplysningen skal derfor efterprøves i særlig grad inden den bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Det er ikke sket.

Det fremgår, at Sermitsiaq.AG har videreformidlet et indslag fra Nuuk TV, der anvender ordet "usandt", mens Sermitsiaq.AG bruger ordet "løgn". At viderebringe indslag fra et medie, fritager ikke andre medier for forpligtelserne efter reglerne for god presseskik.

Sermitsiaq.AG pålægges at offentliggøre et af Pressenævnet udarbejdet referat af kendelsen jf. inatsisartutlov om medieansvar § 49.

Søren Søndergård Hansen Mariia Simonsen Mikkel Bjarnø Lund Ole G. Jensen

I sagen 2/2015

Jørgen Wæver Johansen
mod
Atuagagdliutit AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Borgmester Jørgen Væver Johansen, Kommune Kujalleq har den 29. januar 2015 indgivet klage til Pressenævnet over artikler i Atuagagdliutit/Grønlandsposten (AG) nr. 4 af den 21. januar 2015.

Klagen

Klagen har følgende ordlyd:

”... Artiklen er bragt på avisens forside med et helsides billede af mig og teksten: ”Alvorlige anklager mod borgmester: Politianmeldt”. Selve artiklen som er på grønlandsk og dansk fylder avisens siderne 4-7.

Jeg har besluttet at indgive klage til Pressenævnet, idet avisartiklen efter min opfattelse klart tilsidesætter de presseetiske regler, som avisen selv på sin hjemmeside oplyser at følge, konkret kravene i de presseetiske reglers pkt. A2 og A3 om kildekritik, punkt A 5 om pligt til at skelne mellem faktiske oplysninger og kommentarer og pkt. C7 om krav om varsomhed med at bringe meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person. For så vidt angår manglende opfyldelse af kravene om kildekritik, henviser jeg til:

- 1) At Mikkel Balle skulle have oplyst til avisen, at han har anlagt sag mod kommunen for et påstået tilgodehavende. Kommunen kender ikke til noget sagsanlæg. AG ses ikke at have søgt at kontrollere, om der var indgivet en stævning til domstolene. AG ses heller ikke at have opfordret Mikkel Balle til at dokumentere sine påstande.
- 2) Det fremgår af avisartiklen, at Mikkel Balle var blevet fyret uden forudgående partshøring. Mikkel Balle blev partshørt skriftligt forud for afskedigelsen. AG ses ikke gennem begæring om aktindsigt eller på anden måde at have kontrolleret Mikkel Balles påstand om, at han blev afskediget uden forudgående partshøring. AG ses heller ikke at have opfordret Mikkel Balle til at dokumentere sine påstande.
- 3) At Mikkel Balle er blevet afskediget uansøgt på grund af en tjenesteforseelse, og at jeg er bekendt med, at Kommune Kujalleq i en anden sammenhæng har indgivet politianmeldelse mod Mikkel Balle for embedsmisbrug, og at denne anmeldelse har resulteret i tiltalerejsning. Det burde således være nærliggende for avisen at kontrollere, om der kunne ligge et personligt hævnmotiv fra Mikkel Balle bag ved hans henvendelse til pressen. En sådan kontrol ses AG ikke at have foretaget.

- 4) Avisen anfører i sin tidslinje over forløbet vedrørende Nanoq Beer, at jeg i 2011 modtog 900.000 kr. i direktørløn. Denne oplysning er usand og kunne have været afkræftet ved kontrol af de offentligt tilgængelige regnskaber for virksomheden. AG ses ikke at have foretaget kontrol af oplysningen.
- 5) Avisen anfører, at Mikkel Balle en time efter han var blevet afskediget, fik udskiftet låsene på sin embedsbolig. Denne oplysning er forkert, og AG ses ikke gennem begæring om aktindsigt eller på anden måde at have kontrolleret Mikkel Balles påstand herom. AG ses heller ikke at have opfordret Mikkel Balle til at dokumentere sine påstande.

For så vidt angår den manglende skelnen mellem faktiske oplysninger og kommentarer, henviser jeg til, at avisen i indledningen til artiklen skriver: ”Men nu viser det sig, at Nanoq Beerkonkursen har en endnu mere alvorlig dimension, som kan sende borgmesteren i Kommune Kujalleq, som også er Siumuts næstformand, samt hans øverste embedsmand en tur i anstalten, hvis den bevises. En udtalelse af denne art efterlader det indtryk, at beskyldningen er sand, og at det alene er et spørgsmål, om at få den bevist. Dette må ifølge sagens natur være avisens vurdering, men det fremstår på en måde som er egnet til at blive opfattet som en faktuel oplysning.

For så vidt angår manglende opfyldelse af kravet om varsomhed med at bringe meddelelser om, at politianmeldelse er indgivet mod en navngiven person, henviser jeg til at politianmeldelsen er indgivet for mere end et år siden, og at politiet ikke har taget stilling til, hvad anmeldelsen giver anledning til. Jeg bemærker også, at kravet om varsomhed ved viderebringelse af oplysninger om politianmeldelser også gælder, hvis den anmeldte er en kendt person. Om forholdet har en sådan almen interesse, at oplysningerne skal videregives, må naturligvis afvejes i forhold til øvrige oplysninger, såsom oplysningernes troværdighed eller mangel herpå, og avisen bør også se på, hvornår anmeldelsen er indgivet. Selve det forhold, at en kendt person politianmeldes i forbindelse med en sag, som avisen tidligere har skrevet om, men i en anden sammenhæng end det anmeldte forhold, bør ikke uden videre berettige til en avisomtale af anmeldelsen. I modsat fald ville alle kendte personer være fuldstændig uden retsbeskyttelse mod fiktive politianmeldelser, som videreformidles til pressen.

Afslutningsvis vil jeg gerne kommentere, at avisen AG er ganske vidende om, at mange folk i vort samfund, og især politikere, lever af den troværdighed og den tillid de skaber om sig, og af de resultater, de formår at skabe for at gøre en positiv forskel for deres medmennesker. Men for journalisten og chefredaktøren er den manglende kildekritik, og den bevidste tilsidesættelse af avisens pligt af at skelne mellem faktiske oplysninger og kommentarer, tilsyneladende fuldstændigt ligegyldigt og ansvarsfrit, hvorfor de hæmningsløst hænger folk ud på avisens forsider - om det er rigtigt eller ej, synes at være underordnet. Når blot tvivlen er sået - så har de opnået, hvad de ville. Nuvel, de lever jo heller ikke i vores samfund, og skal ikke stå til ansvar for og leve med de resultater deres arbejde skaber her i Grønland. Man forledes til at tro, at artiklens forfatter og avisens redaktør lever ud fra devisen: ”Hvis blot man gentager en løgn igen og igen, skal det nok blive til sandhed”. Jeg fremsender hermed denne klage til pressenævnet, fordi jeg ikke stiltiende ønsker at blive ved med at skulle ligge navn og ansigt til artikler og forsider på avisen AG, hvor jeg i varierende grad bliver udråbt som en ’dubios kriminel’, ’embedsmisbruger’ og hvad de nu ellers måtte finde på. Klagen fremsendes i håbet om at disse brud på de almindelige presseetiske regler, vil blive påtalt, og i håbet om at de bevidste og vedholdende forsøg på at

miskreditere min person med henblik på at skade mit parti, min personlige anseelse og tilliden til mit politiske virke, hermed vil få en ende.”.

Artiklerne

Atuagagdlitit/Grønlandsposten for den 21. januar 2015 har en **forside** med et portrætfoto af Jørgen Wæver Johansen, ledsaget af teksten ***”Alvorlige anklager mod borgmester: Politianmeldt”***.

Dertil kommer **tre artikler**, som på dansk fremgår af avisen, siderne 6 og 7.

Artiklen side 6, øverst med overskriften ***”Fyret socialchef: Wæver ville have mig til at fuske med regnskab”*** og underrubrikken ***”Tidligere topembedsmand i Kommune Kujalleq Mikkel Balle har meldt borgmesteren og kommunaldirektøren til politiet for alvorligt embedsmisbrug med tråde til Nanoq Beer-sagen”***, har følgende ordlyd:

”Den langtrukne sag om de to toppolitikere Jørgen Wæver Johansens og Gerhardt Petersens fejlslåede øl-eventyr i Narsaq, er i forvejen mildest talt kulørt. Men nu viser det sig, at Nanoq Beer-konkursen har en endnu mere alvorlig dimension, som kan sende borgmesteren i Kommune Kujalleq, som også er Siumuts næstformand, samt hans øverste embedsmand en tur i anstalten, hvis den bevises. AG kan nemlig nu afsløre, at Mikkel Balle, som blev fyret som socialchef fra Kommune Kujalleq for lidt over et år siden, efterfølgende valgte at politianmelde både Jørgen Wæver Johansen og kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen. Det skyldes ifølge hans egen forklaring, at de to forsøgte at få ham til at fabrikere et falsk regnskab til gengæld for en forfremmelse, og i stedet fyrede ham, da han nægtede.

- Jeg kan bekræfte at jeg har politianmeldt både Jørgen Wæver og den tidligere vicekommunaldirektør Frank Hedegaard. Det skyldes at jeg inden jeg blev fyret, blev bedt om at hjælpe borgmesteren med at lave et fiktivt regnskab. Det sagde jeg nej til, og så gik der en måned, og så var jeg fyret på grund af manglende tillid, siger Mikkel Balle.

I perioden op til episoden, havde kommunen fået udarbejdet en rapport, der pegede på at der skulle ske reformer på social- og arbejdsmarkedsområdet, som skulle lægges sammen til et nyt ’superområde’ med et budget på næsten 250 millioner kroner. Til det skulle der indføres en ny funktion, en velfærdsdirektør, med en årsløn på 900.000 kroner. Mikkel Balle fortæller, at daværende vicekommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen i oktober 2013 kom hjem på hans private adresse, og tilbød ham stillingen samt et kontakt beløb på 100.000 kroner »uden om systemet«. Til gengæld skulle han sammen med endnu en navngivet embedsmand i forvaltningen, gøre en lille ting for sin øverste politiske chef.

- Jeg fik at vide af Frank Hedegaard, at borgmesteren var kommet i knibe i forhold til et firma i Narsaq, hvor han skulle levere nogle regnskaber og bilag. Hvis jeg sammen med XX (AG tilbageholder navnet, da vedkommende endnu ikke er hørt, red.) ville producere disse bilag og regnskab for 2012 »med alle til rådighed stående midler«, var stillingen som velfærdsdirektør plus 100.000 kr. hjemme. Jeg spurgte om »med alle til rådighed stående midler« betød, at vi skulle konstruere bilag som ikke fandtes? Hertil svarede Frank Hedegaard Jørgensen: »I er jurister - I finder en løsning«, siger Mikkel Balle.

Kom fra borgmesteren

Han vurderer at han blev spurgt fordi han er uddannet jurist, og dermed forventedes at kunne fabricere troværdige dokumentation for selskabets drift.

- Det skulle kunne holde juridisk, fik jeg at vide, siger den tidligere socialchef, som afviste at fuske før vicekommunaldirektøren nåede at forklare nærmere om Wævers 'problem'.

Dermed hørte han aldrig hvilket firma det drejede sig om. Mikkel Balle er dog overbevist om, at det må have drejet sig Nanoq Beer, som Hedegaard flere gange havde talt om i private sammenhænge. Selskabet blev anmodet tvangsopløst af Erhvervsstyrelsen kort før, netop fordi det ikke havde indleveret årsregnskab. Var et regnskab blevet lavet, kunne selskabet sandsynligvis være fortsat.

- Jeg kan ikke med 100 procent sikkerhed sige at det var Nanoq Beer, det drejede sig om. Men det var min mistanke. Jeg tænkte dog, at jo mindre jeg ved om det, jo bedre, siger Mikkel Balle, og understreger at han er overbevist om at Frank Hedegaard var gået til ham på anmodning fra Jørgen Wæver Johansen. I situationen stod det ikke klart om forslaget kom fra borgmesteren. Men efterfølgende, ja, helt klart. Han var sendt i byen af borgmesteren. For det var en politisk beslutning nærmest overnight bagefter, at jeg ikke skulle være velfærdsdirektør, og at man i det hele taget droppede planen. Det var heller ikke noget, Frank Hedegaard ville have fundet på selv, siger Mikkel Balle.

Et par måneder efter at han afslog tilbuddet, i december, blev socialchefen fyret på gråt papir direkte af borgmesteren med 15 minutters varsel, uden hverken partshøring eller skriftlig opsigelse. Begrundelsen var »manglende tillid«. En time efter var hans e-mail låst og låsene på hans embedsbolig skiftet. For overhovedet at opnå adgang til sine ejendele, skulle han lægge 105.000 kroner i ikke nærmere defineret kaution, siger han.

I januar gik han til politiet og anmeldte Wæver og Hedegaard, før afrejse til Danmark i februar.

- Jeg fortalte også politiet hvor på min firmacomputer, der kunne findes dokumentation. Det var den computer borgmesteren fik blokeret og spærret mindre end en time efter min exit den 4. december, siger Mikkel Balle, som håber politiet i Qaqortoq har nået at sikre sig computerens indhold før filerne eventuelt er blevet slettet.

Da Mikkel Balle blev fristillet fra Kommune Kujalleq lød forklaringen i første omgang, at det var sket på baggrund af en undersøgelse af arbejdsgangene i socialforvaltningen, som blev bestilt i kølvandet på en tragisk sag, hvor en far dræbte sit spædbarn. Dagen efter ændrede kommunen dog forklaring. Rapporten om socialforvaltningen var slet ikke blevet læst endnu, og Mikkel Balle var nu i stedet fyret på grund af andre nærmere uddybede forhold, som bevirkede at kommunen ikke havde den fornødne tillid til ham. Mikkel Balle blev i maj måned sidste år

afhørt i Danmark i sagen på vegne af Politiet i Grønland, som stadig efterforsker sagen. Parallelt med politisagen fører den tidligere socialchef sag mod kommunen, idet løn feriepenge og andre restancer ifølge ham fortsat tilbageholdes.”

Artiklen side 6, nederst med overskriften ”Vi efterforsker Wæver for embedsmisbrug” og underrubrikken ”Ifølge efterforskningsleder Taatsi Fleischer tager politiet anmeldelsen fra Kommune Kujalleqs fyrede socialdirektør alvorligt. Den er grunden til at Nanoq Beer-sagen endnu ikke er lukket”, har følgende ordlyd:

”Politiet har valgt at sætte alle sejl til i efterforskningen af sagen om bryggeriet Nanoq Beers endeligt. Det sker efter at kurator har gjort opmærksom på mistænkelige forhold i selskabet, deriblandt at han ikke har kunnet finde dokumentation for at der er betalt alkoholafgift for ølproduktionen. Men i endnu højere grad på grund af et forhold som politiet hidtil har hemmeligholdt, men som AG i dag kan afsløre i en anden artikel på disse sider: Længe før kurators meddelelse til ordensmagten, modtog politiet en alvorlig anmeldelse af blandt andet Siumuts næstformand, borgmester Jørgen Wæver Johansen, med tråde til Nanoq Beer.

- Vi kan bekræfte at vi kigger på afgiftssagen og på politianmeldelsen, men vi kan ikke på nuværende tidspunkt sige om det her fører frem til noget som helst, siger lederen af politiets efterforskningssektion Taatsi Fleischer, som har valgt selv at lede efterforskningen.

Helt konkret beskylder tidligere socialchef Mikkell Balle borgmester Jørgen Wæver Johansen og hans kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen for at prøve at bestikke ham med en forfremmelse til gengæld for i sin fritid at fabrikere et falsk regnskab for en virksomhed, som Jørgen Wæver Johansen havde interesse i. Da socialchefen nægtede at fuske for at redde Wæver, blev han i stedet fyret, har han fortalt under afhøringen hos politiet, som fandt sted i maj sidste år. Selv vurderer Mikkell Balle, som afviste forslaget før han fik mere at vide, at der må have været tale om Nanoq Beer, som på det tidspunkt stod over for en tvangsopløsning, hvis det ikke afleverede sit årsregnskab. Politiet arbejder ud fra samme teori.

- Det kigger vi også på - er der en sammenhæng? Vi vurderer at der kan være tale om bryggeriet, fordi borgmesteren jo var involveret i Nanoq Beer. Det er en teori, som vi arbejder på, siger Taatsi Fleischer.

Kostede Grønland 3,1 mio. kroner

I den sammenhæng er spørgsmålet om hvorvidt der er betalt alkoholafgifter noget nemmere at komme til bunds i. Politiet samarbejder med Skat for at finde ud af hvad der er op og ned. Skat vil siden skulle stå for at indkræve alkoholafgifterne, og politiet for en eventuel foranstaltning, hvis det kan bevises, at de ikke er indbetalt med vilje.

- Det kræver ikke så meget at underbygge hvorvidt at der er betalt afgifter eller ej. Men vi har ikke lyst til at afslutte sagen, idet efterforskningen af socialchefens anmeldelse stadig kører, siger Taatsi Fleischer, som endnu ikke kan sige, hvorvidt og hvornår der kan forventes sigtelser.

Ud over afhøringen af Mikkel Balle, har politiet også afhørt Nanoq Beers brygmester, som har indgående kendskab til hvordan bryggeriet blev kørt. Den 73-årige Sven Dyre Vaa har tidligere fortalt AG, at Jørgen Wæver Johansen og Gerhardt Petersen snød ham for en halv million kroner ved at lade ham arbejde gratis i halvandet år. Brygmesteren er dog ikke alene om at føle sig snydt. Flere af de investorer, som hjalp til med at finansiere bryggeriet, overvejer med IA-politikeren Kalistat Lund at lægge sag an mod de to bagmænd efter konkursen. Ud over interessenterne i selskabet, led landskassen også tab på det fejlslagne øl-eventyr. Projektet modtog 1,5 millioner kroner fra Selvstyret via en nu udfaset erhvervsstøtteordning. Dertil kommer et tab på 1,3 million kroner, en blanding af lån og investering fra det offentligt ejede Greenland Venture. Der manglede også skatteindbetalinger for 203.408 kroner, samt blandt andet en ubetalt regning fra Wævers egen Kommune Kujalleq på 11.492 kroner. Dermed ender sagen med at koste borgerne i Grønland næsten 3,1 million kroner. Til gengæld blev der udbetalt cirka 1,4 millioner kroner i løn til blandt andet Jørgen Wæver Johansen og Gerhardt Petersen, som skiftedes til at være direktør og bestyrelsesformand.”

Artiklen side 7 med overskriften **”Borgmester og kommunaldirektør afviser”** og underrubrikken ”Hverken Jørgen Wæver Johansen eller hans kommunaldirektør kan genkende Mikkel Balles beskyldninger. Tværtimod har han været illoyal, og er desuden selv politianmeldt af kommunen, siger de”, har følgende ordlyd:

”Både Jørgen Wæver Johansen, Siumut-næstformand og borgmester i Kommune Kujalleq, og hans kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen, afviser fuldstændigt tidligere socialchef Mikkel Balles beskyldninger mod dem. Ifølge den tidligere socialchef blev han opsøgt på sin privatadresse af Frank Hedegaard Jørgensen, som på vegne af borgmesteren ville have ham til at fikle med et regnskab for et selskab Jørgen Wæver Johansen havde interesse i, til gengæld for forfremmelse og en kontant belønning. Da han sagde nej, blev han i stedet fyret kort efter, lyder det fra Mikkel Balle, som har politianmeldt de to, og desuden fører retssag fordi han mener kommunen tilbageholder den sidste del af hans løn og feriepenge. Politiet bekræfter at de efterforsker sagen, men endnu ikke ved hvad der vil ske i den. Jørgen Wæver Johansen afviser dog fuldstændigt at der er kød på sagen, og kalder den tidligere socialchefs beskyldninger »uden hold i virkeligheden«.

- Faktum er at Mikkel Balle blev skriftligt opsagt i december måned 2013, efter behørig partshøring hos ham og hans faglige organisation. Kommunen har mig bekendt ingen restancer i forhold til Mikkel Balle. Det er også faktum, at kommunen har anmeldt Mikkel Balle til politiet for embedsmisbrug i en anden sag, som kommunen blev bekendt med efter hans fratreden, samt at han er tiltalt for dette forhold, skriver Jørgen Wæver Johansen til AG. Han understreger at han ikke er blevet kontaktet af politiet og ingen viden har om at der skulle være en efterforskning i gang af ham.
- Jeg har på intet tidspunkt været involveret i et forsøg på at få Mikkel Balle til at lave et fiktivt regnskab, skriver Jørgen Wæver Johansen og tilføjer at Nanoq Beer blev konkursbehandlet i oktober, hvor Mikkel Balle siger han blev opsagt. Derfor mener han heller ikke at det ville give mening at lave et fiktivt regnskab.

Kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen afviser også fuldstændigt, at socialchefen har noget at have sine beskyldninger i.

- Det er så langt ude som noget overhovedet kan være. Hvordan i alverden skulle jeg opsøge ham og bede ham om at arbejde for borgmesteren, love ham et job som direktør og give ham 100.000 kroner. Det er simpelthen for langt ude. Det er rent fantasteri. Jeg har været embedsmand i 31 år. Jeg opsøger ikke folk med en kasse med 100.000 kroner under armen, siger Frank Hedegaard Jørgensen, som ligesom borgmesteren ikke har hørt fra politiet. Han siger, at Mikkel Balle har henvendt sig med et krav på lidt over en million kroner, som kommunen har afvist fuldstændig, og opfordret ham til at lægge sag an, hvis han mener det. Det har han ikke gjort, ifølge kommunaldirektøren. Mikkel Balle siger til AG, at stævningen er sendt af sted, men at kommunen ikke har svaret.
- Der har aldrig været tale om at Mikkel Balle skulle være direktør. Han kunne lige så godt sige, at jeg havde planer om at gøre ham til pave i Rom. Det er lige urealistisk. Og hvorfor skulle han lave regnskaber for borgmesteren? Han er jo ikke regnskabsmand. Desuden vedrører borgmesterens private selskaber ikke ansatte i kommunen, siger Frank Hedegaard.
- *Hvorfor blev han fyret?*
- Fordi han havde gjort noget, som man ikke kunne tillade sig i hans job. Illoyalitet mod borgmesteren og mig. Og det er en personalesag, så jeg kan ikke komme ind på nærmere detaljer, siger Frank Hedegaard Jørgensen.”.

En mindre artikel på samme side med overskriften ”Forbrydelse og straf”, har følgende ordlyd:

”Hvis den tidligere socialchef Mikkel Balles beskyldninger mod Frank Hedegaard og Jørgen Wæver Johansen kan bevises, er der sandsynligvis tale om mindst to forhold:

Overskridelse af kriminallovens kapitel 11 om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv, nærmere betegnet § 49 om misbrug af offentlig myndighed, samt overskridelse af kapitel 23 om formueforbrydelser, nærmere betegnet § 104 om bedrageri. Der findes ikke mange fortilfælde til sådan en sag, og den grønlandske kriminallov operer ikke med strafferammer. Men sandsynligvis vil mindst Jørgen Wæver kunne dømmes til anstaltsanbringelse. Hvis Mikkel Balle derimod lyver, og det kan bevises, kan han tiltales for æresfornærmelse efter kriminallovens § 99 eller endnu værre, efter § 58 for falsk anklage. Sidstnævnte vil også kunne ende med en ubetinget anstaltsanbringelse.”.

Under overskriften ”Tidslinje” anfører AG følgende oplysninger:

”21. januar 2015: AG kan fortælle at politiet efterforsker Jørgen Wæver Johansen og hans kommunaldirektør for embedsmisbrug, efter at en tidligere socialdirektør i slutningen af 2013 anmeldte dem for at forsøge at bestikke ham med en forfremmelse, til gengæld for at fabrikere et fiktivt årsregnskab.

17. oktober 2014: Sermitsiaq kan fortælle, at der ifølge kurators sidste beretning er anmeldt krav mod konkursboet på 2,5 millioner kroner, imens det viser sig at varelageret, som var værdisat til en million kroner, var værdiløst. Dermed får ingen af kreditorerne en øre. Kurator vælger samtidig at henvende sig til politiet, som han skal når han finder noget mistænkeligt. Det er ikke anført, men drejer sig sandsynligvis om manglende betaling

af alkoholafgift. Af kreditorlisten fremgår det, at Skattestyrelsen har anmeldt krav på 203.408 kroner mod konkursboet, Wævers egen kommune Kujalleq kræver 11.492 kroner, Nukissiorfiit vil have 1.475 kroner og RAL mangler 67.015 kroner. Dermed ender øl-eventyret med at koste landskassen næsten 3,1 million kroner plus hvad det kostede Greenland Venture at lave de ekstraordinære årsregnskaber.

2. april 2014: Investoren Per Rødgaard fortæller at han efter konkursen har fået et krav på knap 400.000 kroner fra Nanoq Beers bank, som siden er nedskrevet til det halve. Årsagen er at han, ifølge ham selv uden at vide det, sammen med de øvrige investorer var med til at hæfte for bryggeriets kassekredit. Han overvejer sammen med Kalistat Lund at lægge sag an mod bagmændene.

26. marts 2014: Efter langs tids ventetid får Greenland Venture endelig årsregnskabet for 2012 og første halvdel af 2013 færdige. Officielle bliver de aldrig. Dels må revisor erkende at de ikke giver et retvisende billede på grund af bagmændenes sjuskede og mangelfulde bogføring, ligesom hverken lageret eller produktionen blev opgjort. Dels fordi de to bagmænd nægtede at underskrive regnskaberne. Af det revisor rent faktisk kunne grave frem, fremgår det dog, at Gerhardt Petersen ikke fortalte hele sandheden, da han sagde han knap havde modtaget løn som direktør - i hvert fald blev der udbetalt 530.000 kroner til personale i 2012, da han overtog tjansen fra Jørgen Wæver Johansen. Revisor vurderer at der kan vanke bøder til de to bagmænd, fordi der ikke er indberettet og betalt A-skat, dels fordi der ikke er betalt vand- og alkoholafgifter til landskassen.

15. november 2013: Sermitsiaq kan citerer fra kurator Jens Paulsens tre-ugers redegørelse, hvor han skriver: »Det har vist sig, at selskabets bilag befandt sig hos direktør Gerhard Petersen, og at selskabets direktør først efter gentagne påmindelser har overgivet materialet til revisor Bent Kragh. Kurator har således bedt revisoren om, i forbindelse med udarbejdelsen af regnskabet at være særligt opmærksom på mistænkelige forhold«.

6. november 2013: AG bringer interview med Nanoq Beers brygmester Sven Dyre Vaa, som siger at han blev snydt til at arbejde halvandet år uden løn. Han siger desuden at selskabet blev ledet useriøst, og bryggeudstyret knap virkede.

30. oktober 2013: AG kan fortælle at det offentligt ejede Greenland Venture, som har mistet 1,3 millioner kroner i konkursen, nu selv vil finansiere at få lavet et årsregnskab for 2012 samt forsøge en bogføring for Nanoq Beers døds-kamp frem til 23. august 2013.

28. oktober 2013: Naalakkersuisoq for erhverv Jens-Erik Kirkegaard oplyser på et spørgsmål fra Demokraternes Andreas Uldum, at Nanoq Beer ikke har betalt royalty for i alt 48.000 liter vand, det ville eksportere til ølbrygning i udlandet.

23. oktober 2013: Anden artikel i AG's kulegravning udkommer, denne gang med en vred Kalistat Lund, der har investeret i Nanoq Beer-projektet og føler sig grundig ført bag lyset. Han overvejer sammen med de øvrige investorer at pudse advokat på bagmændene.

18. oktober 2013: Nanoq Beer begæres konkurs i retten.

16. oktober 2013: AG begynder sin kulegravning af sagen med artiklen 'Sydgrønlandsk øleventyr kostede skatteborgerne dyrt'. Her dokumenteres det hvordan skatteyderne mistede 2,8 millioner kroner på øleventyret, imens Jørgen Wæver Johansen indkasserede over 900.000 kroner i direktørløn i 2011, som er det eneste år, der er aflagt lovligt regnskab for. Gerhardt Petersen siger at han næsten ingenting fik for sine anstrengelser, da han overtog tjansen i 2012. Af samme artikel fremgår, at dele af den 'grønlandske' ølproduktion i virkeligheden fandt sted i Wales.

4. september 2013: Demokraten Palle Christiansen spørger som Inatsisartut-medlem til sagen, deriblandt om Selvstyret vil politianmelde bagmændene. Det afviser daværende naalakkersuisoq for erhverv Jens-Erik Kirkegaard fra Siumut i sit svar 14 dage senere.

23. august 2013: Nanoq Beer anmodes tvangsopløst af Erhvervsstyrelsen, fordi selskabet ikke har indleveret sit lovpligtige årsregnskab for 2013.

2. august 2013: Efter længere tids rygtedannelse om en snarlig konkurs, udkommer Sermitsiaq med historien om, at Nanoq Beer er i alvorlige problemer og har stoppet produktionen.”.

Svar fra Atuagaglliutit/Grønlandsposten

AG's chefredaktør har i sit svar af 19. februar 2015 skrevet:

”...Tak for høringsmulighed vedrørende fremsendt klage til Pressenævnet over vores artikler 21. januar om politianmeldelsen mod Jørgen Wæver Johansen og hans kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen fra tidligere socialchef i Kommune Kujalleq Mikkel Balle. Her kommer socialchefen til orde i en artikel på side 6, mens både Jørgen Wæver Johansens og kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensens udførlige modsvar bringes samme dag på side 7. Endelig viser interview med politiets efterforsker i en tredje, at anklagen tages alvorligt hos ordensmagten, ligesom en tidslinje bidrager med at sætte sagen i perspektiv. Citaterne i AG bygger på udsagn fra den navngivne kilde Mikkel Balle, og avisen har ikke efterfølgende modtaget krav om genmæle eller berigtigelse af oplysninger i artiklerne fra hverken Jørgen Wæver Johansen, kommunaldirektør Frank Hedegaard Jørgensen, politiet eller Mikkel Balle selv. Indledningsvis skal det anføres, at Pressenævnets vurdering i sagen er principielt interessant ikke kun for AG, men for hele den grønlandske presse, idet en afgørelse imod AG vil gøre det nær umuligt fremover at rapportere om verserende politiefterforskninger, før de er tilendebragt. Der er i de indklagede artikler tale om en helt sædvanlig dækning efter journalistikkens abc, som er set mange gange før i utallige sammenhænge både i vores avis og resten af pressen, uden at det har ført til klagesager. Angående klagens hovedsubstans, nyder Jørgen Wæver Johansens dispositioner ekstra bevågenhed i offentligheden og pressen i kraft af hans fremtrædende position i samfundet. Derudover har han naturligt nok pådraget sig offentlighedens og pressens opmærksomhed ved at stifte virksomheden Nanoq Beer ved siden af hvervet som folkevalgt og siden gå konkurs med samme, hvormed millioner af offentlige kroner gik til spilde. Sagen har været karakteriseret ved mange brogede mellemspill, hvor forskellige investorer, politikere, kurator og advokat har påpeget og dokumenteret uregelmæssigheder i virksomhedens drift. Dette er blandt andet udmundet i den politisag, som også indbefatter politianmeldelsen fra kommunens tidligere socialchef. Vi har rapporteret

om forløbet siden begyndelsen, og finder at artiklerne 21. januar er en naturlig og berettiget fortsættelse af vores dækning. Dermed finder vi det også berettiget at omtale politianmeldelsen, som ses underbygget af interview med politiet, der fremhæver at de tager anmeldelsen alvorlig. Desuden har Wæver og hans kommunaldirektør fået og udnyttet adgangen til et udførligt modsvar i avisen samme dag, hvor de forholder sig til socialchefens påstand. Vi mener at kriterierne om sagen skal have væsentlig offentlig interesse, som er opridset i de presseetiske reglers afsnit C7 - herunder - er opfyldt, og omtalen er presseetisk forsvarlig. Og i øvrigt nødvendig, da vi ellers ville forholde offentligheden væsentlige oplysninger. ... Trods klagen til Pressenævnet vil vi også fremover rapportere om sagen, både om efterspillet af Nanoq Beer-konkursen og udkommet af Mikkel Balles politianmeldelse, og gjorde det senest i en artikel 28. januar, som vi vedlægger. Her kommer Jørgen Wæver Johansen igen til orde i sagen, efter at han på Facebook har angivet at han vil politianmelde sin tidligere socialchef for falsk anklage, dels klage over vores dækning til Pressenævnet.

Her følger besvarelse af borgmester Jørgen Wæver Johansens konkrete klagepunkter.

1/ Vi har som Wæver anfører, oplysningen om en sag om et tilgodehavende mod kommunen fra Mikkel Balle, som har nævnt den både i et interview og skriftligt, hvor han oplyser at 'Retssag om mit pengekrav er nært forestående'. Kommunaldirektør Frank Hedegaard har telefonisk bekræftet at Balle har gjort et krav gældende over for kommunen, hvilket også fremgår af artiklen 'Borgmester og kommunaldirektør afviser'. Her har også Wæver et modsvar til påstanden i form af formuleringen 'Kommunen har mig bekendt ingen restancer i forhold til Mikkel Balle'. Vi skriver ikke at der verserer en sag ved domstolene, men alene 'Parallelt mod politisagen fører den tidligere socialchef sag mod kommunen, idet løn feriepenge og andre restancer ifølge ham fortsat tilbageholdes'.

2/ Som det fremgår af artiklen, citerer vi Mikkel Balle for oplysningerne om den manglende partshøring. I sager som denne vil der ofte fyge påstande frem og tilbage, og det lader sig ikke gøre inden for en realistisk journalistisk tidsramme at gå ind i dem alle. I sammenhængen er det i stedet, som almindelig praksis er, kilden som hæfter for rigtigheden. Ligeledes er det Wæver, som hæfter for sit modsvar, hvor han i avisen citeres følgende: 'Faktum er at Mikkel Balle blev skriftligt opsat i december måned 2013, efter behørig partshøring hos ham og hans faglige organisation'.

3/ Vi kan ikke undersøge hvorvidt der ligger et hævnmotiv bag anmeldelsen, men alene undersøge om politianmeldelsen tages alvorligt af politiet, hvilket den gør ifølge interviewet med politiets efterforsker, dels give den anklagede mulighed for at svare, hvilket Jørgen Wæver Johansen får. Her anfører han modpåstanden 'Det er også faktum, at kommunen har anmeldt Mikkel Balle til politiet for embedsmisbrug i en anden sag, som kommunen blev bekendt med efter hans fratreden, samt at han er tiltalt for dette forhold'.

4/ Vi skriver i tidslinjen at 'Jørgen Wæver Johansen indkasserede over 900.000 kroner i direktørløn i 2011, som er det eneste år, der er aflagt lovligt rengskab for'. Det skulle i stedet have fremgået at der i alt er udbetalt 900.000 kroner i løn i det pågældende regnskabsår, deriblandt til direktøren. Dette forhold, som skyldes en redigeringsfejl hos den skrivende journalist, vil vi berigtige i førstkommande udgave af avisen. Berigtigelsens blev bragt i avisen 25. februar på en fremtræden plads - side 2.

5/ Oplysningen om udskiftning af låsene i embedsboligen efter Mikkel Balles afskedigelse har vi fra kilden selv, og oplysningen tilskrives i artiklen ham som afsender. Vi har ikke selvstændigt afprøvet dette, og henviser som i ovenstående tilfælde til, at det i en påstand mod påstand sag som denne ikke er muligt at efterprøve alle en kildes anklager, og slet ikke i en tavshedsbelagt personalesag. Alle væsentlige overordnede spørgsmål har været forelagt Wæver og Hedegaard vedrørende modsvar, og ingen af dem har meldt sig efterfølgende vedrørende en berigtigelse af oplysninger, de ikke blev forelagt før udgivelsen.

Afslutningsvis skal vi forholde os til Wævers punkt om manglende skelnen mellem faktiske oplysninger og kommentarer i forbindelse med en sætning i artiklens begyndelse med følgende ordlyd: 'Men nu viser det sig, at Nanoq Beer-konkursen har en endnu mere alvorlig dimension, *som kan* sende borgmesteren i Kommune Kujalleq, som også er Siumuts næstformand, samt hans øverste embedsmand en tur i anstalten, *hvis* den bevises'.

Det er klart at AG vejer sine ord på en guldvægt, når der rapporteres om en endnu ikke afgjort politisag, og vedrørende ovenstående formulering mener vi at der er tale om en journalistisk begrundet indledning, som samtidig indeholder de forbehold som den skal. ... ”.

Pressenævnets begrundelse og afgørelse

De i Atuagagdliutits artikel refererede udsagn om bl.a. borgmester Jørgen Wæver Johansens påståede handlinger *er ganske særligt alvorlige*. Det gælder især AG's beskrivelse af anklagerne mod borgmesteren om forsøg på forfalskning af bilag og bestikkelse, ved at have bedt en ansat udarbejde et fiktivt regnskab mod betaling af et større beløb ”uden om systemet”. AG skriver om handlingerne, at de er så alvorlige, at de kan medføre en dom om anbringelse i anstalt.

Da klager Jørgen Wæver Johansen er borgmester og næstformand for Siumut, har oplysningerne en sådan *offentlig interesse*, at medierne bør undersøge oplysningerne nærmere med henblik på eventuel omtale af sagen.

Af reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1, 2. pkt. fremgår, at ”så langt det er muligt, bør det *kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte*”. Denne regel suppleres af punkt 3, hvorefter oplysninger, ”som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal *efterprøves i særlig grad*, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende”. AG har forelagt udsagn for klageren og har således forholdt sig i overensstemmelse med den citerede bestemmelse *først og fremmest ved at forelægge oplysninger*, der kan være skadelige m.v. for Jørgen Wæver Johansen.

AG har, ved at have anbragt omtale af de skadelige udsagn og klagers kommentarer på opslag i avisen over for hinanden, *bragt klagerens svar i sammenhæng og på samme måde* jf. reglerne for god presseskik afsnit A, nr. 4.

Pressenævnet mener imidlertid *ikke, at AG så langt det er muligt har kontrolleret*, om de oplysninger der er givet er korrekte jf. den ovennævnte bestemmelse i reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1. AG har således efter Væver Johansens og Frank Hedegaards benægtelse af oplysningernes rigtighed, haft anledning til nærmere at kontrollere Balles oplysninger.

Mikkel Balles oplysninger kan åbenbart være farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, som følge af hans afsked fra stillingen som socialchef ved Kommune Kujalleq. Pressenævnet mener derfor *ikke, at AG har forholdt sig tilstrækkelig kritisk* til Balles oplysninger, således som det foreskrives i reglerne for god presseskik, afsnit A, punkt 2. Pressenævnet lægger vægt på, at AG relativt nemt og hurtigt kunne have kontrolleret en del af de afgivne oplysninger. Det kunne således have været kontrolleret, om der er anlagt sag mod kommunen. Det kunne have været kontrolleret, om Balle var blevet behørigt partshørt forud for afskedigelsen af ham, ligesom det ville kunne verificeres, om Balles oplysning om, at låsene til hans tjenestebolig var blevet udskiftet allerede en time efter afskedigelsen, er korrekt. Havde AG kontrolleret disse oplysninger, ville resultatet af denne kontrol endvidere give mulighed for en vurdering af Balles troværdighed og dermed validiteten af den særligt alvorlige sigtelse om forsøg på forfalskning af bilag og bestikkelse.

Atuagagdliutit pålægges at offentliggøre et af Pressenævnet udarbejdet resume af kendelsen jf. inatsisartutlov om medieansvar § 49.

Søren Søndergård Hansen Mariia Simonsen Mikkel Bjarnø Lund Tapaarnaq Rosing Olsen

I sagen 3/2015

K
mod
KNR TV

Klagen er afvist af formanden under henvisning til, at klager over KNR jf. landstingslov om medieansvar § 34, stk. 3 skal indgives direkte til KNR. KNR's afgørelse vil kunne indbringes for Pressenævnet.

I sagen 4/2015

Karl Kristian Kruse
mod
Sermitsiaq. AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn den sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Naalakkersuisoq for fiskeri, fangst og landbrug Karl-Kristian Kruse har til Pressenævnet klaget over 3 artikler i Sermitsiaq.AG. Klagen er modtaget den 15. juni 2015.

Artiklerne

Artikel 1

Artiklen offentliggjort torsdag den 21. maj 2015 kl. 17.51 er sålydende:

”Kruse-selskab skød papegøjen

Trods en erklæring om inhabilitet endte KNT, et selskab som naalakkersuisoq for fiskeri, Karl Kristian Kruse selv har startet, med at få tildelt flere tusind ton makreller. Departement for Fiskeri, Fangst og Landbrug har modtaget 48 ansøgninger for sammenlagt mere end 400.000 tons makrel. Men kvoten er ”kun” på 85.000, så der blev nødvendigvis kø ved kassen hos departementet for fiskeri henover foråret, hvor interesserede fiskere forgæves har forsøgt at få svar på både ansøgninger og enkelte spørgsmål. Men i dag torsdag, har selvstyret meldt offentligt ud, til hvilke selskabet makrellerne skal fordels.

Læs: 85.000 ton kostbare makreller fordelt

KNT er et af de selskaber, som har fået tildelt lidt over 4.000 ton makreller. Det blev i sin tid stiftet af naalakkersuisoq for fiskeri, Karl-Kristian Kruse, og er lige nu i et limbo, hvor konkurs og ejerskifte har været på tale. Det er svært at få status på selskabets sundhed i dag, men i begyndelsen af året havde det stadig Karl-Kristian Kruse registreret som medejer.

Erklærede sig inhabil

Det er muligvis derfor, han i gennemgangen af makrelansøgningerne har erklæret sig inhabil. Formanden for Naalakkersuisut, Kim Kielsen, Siumut, har i stedet stået for det politiske ansvar i sagen og har ifølge departementet behandlet den endelige kvotefordeling med resten af Naalakkersuisut. Imidlertid har det ikke ændret ved, at Niaqornat-selskabet KNT er endt med at skyde papegøjen alligevel og kan fiske 4.285 ton makrel i år.

Ejer ikke noget grønlandsk fartøj

KNT er i blandt de mange kvoteansøgere, der ikke ejer noget grønlandsk makrelfartøj. De i dag tildelte kvoter er foreløbige, oplyser departementet, og de vil løbende blive fulgt op med genfordelinger med henblik på fuld udnyttelse af kvoterne.

Sermitsiaq.AG har kontaktet Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug i håbet om uddybende oplysninger samt et interview med naalakkersuisoq, Karl-Kristian Kruse fra Siumut....”

Artikel 2

Artiklen offentliggjort fredag den 22. maj 2015 kl. 13.53 er sålydende:

”Karl-Kristian Kruse i flyverskjul

Naalakkersuisoq for fiskeri, Karl-Kristian Kruse, er optaget af møder hele fredagen, hvor Sermitsiaq.AG vil i kontakt med ham om makrekvotetildelingen.

Artiklen er opdateret fredag kl. 16.40 med en henvisning i bunden til et genmæle fra naalakkersuisoq

Denne hjemmeside bragte torsdag sen eftermiddag en artikel om, at selskabet KNT, som naalakkersuisoq for fiskeri, Karl-Kristian Kruse, har stiftet, har fået tildelt en kvote på lidt over 4.000 ton makreller.

Inhabil i behandlingen

Siumut-politikeren er selvfølgelig bevidst om dette tidligt i gennemgangen af makrelansøgningerne. Derfor erklærede han sig inhabil, fortæller Departementet for Fiskeri. Men efter formanden for Naalakkersuisut, Kim Kielsen, Siumut, overtog det politiske ansvar for kvotefordelingen, er Karl-Kristian Kruses gamle selskab alligevel endt med at få tildelt 4.285 tons. Sermitsiaq.AG har forgæves prøvet at kontakte Karl-Kristian Kruse for et interview. Fredag formiddag oplyser selvstyret, at Karl-Kristian Kruse er optaget resten af fredagen med møder, og at interviewet må vente til tirsdag.

...

Trods en e-mail sendt til departementet med et ønske om interview allerede torsdag eftermiddag, er landstyremedlemmet tilsyneladende gået i flyverskjul for medierne.

...

Sermitsiaq.AG ville gerne have spurgt Kruse, om han stadig er medejer i fiskerivirksomheden, som han var i marts måned 2015, og om han mener, at Kim Kielsen med sit erhvervsfangerbevis er en mere habil person til at tildele fiskerikvoter, samt hvad han i det hele taget mener om sagen?..."

Artikel 3

Artiklen offentliggjort fredag den 22. maj 2015 kl. 16.37 er sålydende:

"Kruse forsvarer ømtålelig kvotefordeling

Karl-Kristian Kruse, landets naalakkersuisoq for fiskeri, fangst og landbrug, kommunikerer fredag et forsvar på skrift. Karl-Kristian Kruse, Siumut, havde ellers fredagen booket helt op med møder, og han afslog derfor at give interview med Sermitsiaq.AG. Vi ville gerne have spurgt Kruse, om han stadig er medejer i fiskerivirksomheden KNT, som han var registreret som i begyndelsen af 2015, og hvad han i det hele taget mener om sagen.

Skriver til netavisen

Nu har landstyremedlemmet for fangst og fiskeri fundet tid i kalenderen. Ikke til et interview med Sermitsiaq.AG, men til at skrive et genmæle til denne hjemmesides udlægning af historien. Hans genmæle er ikke forfattet som en korrespondance, men som en pressemeddelelse, og den præciserer delvist Karl-Kristian Kruses rolle i forbindelse med et medejerskab og en bestyrelsespost i fiskerivirksomheden KNT, som han har været med til at stifte. Selskabet som torsdag blev tildelt en makrelkvote på 4.285 tons.

Artiklen er ukorrekt

-Artiklen er ukorrekt, idet jeg allerede meddelte KNT's advokat i december 2014, at jeg udtræder af bestyrelsen for KNT, i forbindelse med anpartsselskabets generalforsamling, skriver Karl-Kristian Kruse i pressemeddelelsen. Imidlertid står der intet i Sermitsiaq.AG's første artikel om bestyrelsesposten. Men journalisterne på denne hjemmeside har ønsket at tale med Kruse om sagen, fordi han har startet virksomheden. Derudover fortæller Nuuk TV, at Kruse den 26. februar 2015 stadig var registreret som bestyrelsesmedlem i KNT (læs mere om KNT i faktaboksen til højre for denne artikel).

FAKTA

Fiskeriselskabet KNT, Kalaallit Nunaanni Tunisassiorfik

Ifølge Nuuk TV er Siumuts organisatoriske næstformand, Mikael Petersen, registreret som direktør for KNT i det centrale virksomhedsregister i Danmark, mens Karl-Kristian Kruse den 26. februar 2015 fortsat er registreret som medlem af bestyrelsen for anpartsselskabet. Dette selvom han i december meddelte, at han har trukket sig fra bestyrelsen i KNT. Ifølge årsrapporterne for 2013 og 2014, som Nuuk TV har hentet fra det centrale virksomhedsregister i Danmark, har KNT en omsætning på mellem 2 millioner kroner og 3 millioner kroner om

året, mens den samlede gæld er på 4,5 millioner kroner, hvoraf det fleste er kortfristede gældsforpligtelser. Alene på A-skat og arbejdsmarkedsbidrag er gælden på 1,2 millioner kroner.

...
 Departementet skriver i pressemeddelelsen, at Sermitsiaq.AG har valgt at se ensidigt på sagen og forsøgt at fremlægge Kruse og Naalakkersuisut som nogen, der fordeler kvoter efter personlige interesser. I Sermitsiaq.AG's første artikel om dette står der, at KNT blev stiftet af naalakkersuisoq for fiskeri, Karl-Kristian Kruse, og at KNT lige nu er i et limbo, hvor konkurs og ejerskifte har været på tale.

Vil ikke give interview

Her på Sermitsiaq.AG kunne man læse, at det er svært at få status på selskabet i dag, men at KNT i begyndelsen af året stadig havde Karl-Kristian Kruse registreret som medejer. Kruse erkender selv sin inhabilitet i flere udmeldinger fra hans departement. Den er der altså ingen, der sætter spørgsmålstegn ved. Hvad Sermitsiaq.AG stadig gerne vil drøfte med politikeren, er hans holdning til slutresultatet af makrelfordelingen og hans holdning til selve processen.

...
 Det fremgår ikke entydigt af departementets tekst, og Sermitsiaq.AG har selvsagt ikke kunnet få dette bekræftet, da landsstyremedlemmet ikke har ønsket at tale med os - Men ifølge den nye pressemeddelelse har naalakkersuisoq for fiskeri afhændet al ejerskab og sin bestyrelsespost til sin egen søn.

Det hele er overdraget

Følgende ordrette formulering – hvori der ingen dato er angivet – bliver brugt:

- Samtlige oplysninger omkring mit ejerskab er udført til min søn af selskabets (KNT's) advokat. Disse oplysninger er oversendt til Inatsisartuts udvalg til valgs prøvelse og Inatsisartuts formandskab. Pressemeddelelsen fra Kruses departement præciserer, at han har erklæret sig for inhabil, fordi der i landstingsloven for sagsbehandling i den offentlige forvaltning står, at han er inhabil, hvis han behandler sager om virksomheder, hvor han selv har nære slægtninge. ...”

Klagen

Karl-Kristian Kruses klage af 12. juni 2015 er sålydende:

”Klage over artikler om tildeling af kvoter

Jeg ønsker med dette, at indlevere en klage til Det Grønlandske Pressenævn vedrørende 3 artikler i Sermitsiaq.AG. I henhold til landstingslov nr. 17 af 19. november 2007 om medieansvar (medieansvarsloven), § 10, stk. 1 og 2, er forfatteren af en navngiven artikel ansvarlig for indholdet af artiklen efter lovgivningens almindelige regler. Artiklerne og grundlaget for klagen er følgende:

Artiklen 1:

Sermitsiaqs netredaktion offentliggjorde torsdag den 21. maj 2015 kl. 17.51, artiklen ”Kruse-selskab skød papegøjen”. Artiklen er skrevet af Niels Krogh Søndergaard. Artiklen er for god ordens skyld vedlagt som bilag 1. Artiklen omhandler en tildeling af makrelkvote til virksomheden Kalaallit Nunaanni Tunisassiorfik. I artiklen fremgår det at: *”Det blev i sin tid stiftet af naalakkersuisoq for fiskeri, Karl-Kristian Kruse, og er lige nu i et limbo, hvor konkurs og ejerskifte har været på tale. Det er svært at få status på selskabets sundhed i dag, men i begyndelsen af året havde det stadig Karl-Kristian Kruse registreret som medejer...det er muligvis derfor, han i gennemgangen af markrelansøgningerne har erklæret sig inhabil. Formanden for Naalakkersuisut, Kim Kielsen, Siumut, har i stedet stået for det politiske ansvar i sagen og har ifølge departementet behandlet den endelige kvotefordeling med resten af Naalakkersuisut.”* Artiklen lægger således op til at jeg måske stadig er medejer i en virksomhed som har fået tildelt kvote til makrelfiskeri, hvilket ikke er korrekt. Den 9. december 2014 trådte jeg ud af anpartsselskabet, da dette ikke var foreneligt med min nye rolle som medlem af Naalakkersuisut for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Min søn overtog i den forbindelse min andel i selskabet. For orden skyld skal det bemærkes at det er på baggrund af min makrelkvote. Jeg deltog således ikke i Naalakkersuisuts møde under behandlingen af dette punkt, og har ikke på anden måde involveret mig i forbindelse med tildeling af disse kvoter. I denne sammenhæng kan det oplyses at journalisten ikke har taget kontakt med mig. Det er korrekt, som det følger af den første artiklens sidste afsnit, at journalisten har anmodet om et interview ved at kontakte departementets officielle mail. Mailen er sendt den 21. maj l. 17.51, og indeholder ingen henvisning til artiklens indhold eller overordnet tema der ønskes diskuteret. Mailen er vedlagt som bilag 2. Journalisten har således ikke på nogen måde forsøgt at kontrollere at artiklens oplysninger er korrekte forud for offentliggørelsen, hverken med mig, eller med departementet. Da tidspunktet for afsendelsen af e-mailen er det samme som offentliggørelsestidspunktet for artiklen, har der heller ikke været mulighed for at spørge ind til hvad der ønskes diskuteret.

Artikel 2:

Sermitsiaqs netredaktion offentliggjorde fredag den 22. maj kl. 13.53 med en opdatering kl. 16.40, artiklen ”Karl-Kristian Kruse i flyverskjul”. Artiklen er skrevet af Sorlannguaq Petersen. Artiklen er for god ordens skyld vedlagt som bilag 3. I artiklen fortsætter journalisten den samme jagt og unøjagtige oplysninger som artikel 1 præget af. I artiklen fremgår det følgende: *”Sermitsiaq.AG har forgæves prøvet at kontakte Karl-Kristian Kruse for et interview. Fredag formiddag oplyser selvstyret, at Karl-Kristian Kruse er optaget resten af fredagen med møder, og at interviewet må vente til tirsdag...trods en e-mail sendt til departementet med et ønske om interview allerede torsdag eftermiddag, er landsstyremedlemmet tilsyneladende gået i flyverskjul for medierne.”* Journalisten får det således til at fremstå som om departementet har undladt at besvare avisens henvendelse, hvilket ikke er korrekt. Journalistens henvendelse kom, som det allerede er nævnt, torsdag kl. 17.51, og blev besvaret fredag formiddag. Departementet har således besvaret anmodningen på mine vegne uden ugrundet ophold. I denne forbindelse skal det bemærkes at journalistens henvendelse ikke angiver noget tema, og at departementet på den baggrund ikke havde grund til at tro at det nødvendigvis var prekært.

Artikel 3:

Sermitsiaqs netredaktion offentliggjorde fredag den 22. maj kl. 16.37 artiklen ”Kruse forsvarer ømtålelig kvotefordeling”. Artiklen er skrevet af Sorlannguaq Petersen og Niels Krogh Søndergaard. Artiklen er for god ordens skyld vedlagt som bilag 4. I en faktaboks i artiklen fremgår det at: *”Ifølge Nuuk TV er Siumuts organisatoriske næstformand, Mikael Petersen, registreret som direktør for KNT i det centrale virksomhedsregister i Danmark, mens Karl-Kristian Kruse den 26. februar 2015 fortsat er registreret som medlem*

af bestyrelsen for anpartsselskabet. Dette selvom han i december meddelte, at han har trukket sig fra bestyrelsen i KNT." Dette er ikke korrekt. Den 27. februar 2015 registreres det i CVR-registeret følgende "27.02.2015 Reg-nr.: ApS474656 KALAALLIT NUNAANNI TUNISASSIORFIK ApS Bestyrelse:...Udtrådt af bestyrelsen:...Karl-Kristian Lars Peter Kruse, den 09.12.2014..." Det skal i den sammenhæng bemærkes at det er normalt at denne type registreringer godt kan ske med forsinkelse. Forsinkelsen skyldes typisk udarbejdelse af dokumenter, postgang og selve registreringen. Det er således intet unormalt i dette, og i alle tilfælde ikke noget der kan lægges mig til last. Herudover skriver journalisten at: "Her på Sermitsiaq.AG kunne man læse, at det er svært af få status på selskabet i dag, men at KNT i begyndelsen af året stadig havde Karl-Kristian Kruse registreret som medier." Dette er ikke korrekt. De oplysninger journalisten eftersøger, er tilgængelige i offentlige registre. Det er nemt at finde ud af dette på egen hånd. Endvidere er artiklens titel misvisende, da den giver udtryk for at jeg forsvare fordelingen. Dette er et forhold jeg faktisk ikke har kommenteret, og som jeg ikke akter at kommentere, med baggrund i at jeg anser mig selv som inhabil i sagen. Ej heller er titlen beskrivende for artiklens reelle indhold.

Generelt i forhold til artiklerne:

I henhold til medieansvarslovens § 34, skal massemediernes indhold og handlemåde være i overensstemmelse med god presseskik. Da det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information, påligger det medierne at kontrollere at de oplysninger de planlægger at offentliggøre, er korrekte. Når oplysningerne kan skade, eller på anden måde virke krænkende, bør disse efterprøves i særlig grad, helst ved fremlæggelse for den pågældende. Ved forelæggelsen bør der gives vedkommende rimelig tid til at svare. Jeg er af den opfattelse at de to journalister ikke har overholdt disse retningslinjer. Disse udtalelser falder særdeles uheldigt, da det offentligt er meget fokus på tildelingene, og fordi det sår tvivl om min person og dømmekraft. Artiklerne set under et, efterlader mest et indtryk af en personlighedsfølgelse."

Sermitsiaq.AG's journalist Niels Krogh Søndergård har den 21. maj 2015 kl. 17.51 til den officielle mailadresse til departement for fiskeri skrevet følgende:

"Vi ønsker fredag morgen tidligst muligt et interview med naalakkersuisoq, Karl-Kristian Kruse. Min kollega Sorlannguaq Petersen, som er cc'et denne mail, skal foretage interviewet. Det drejer sig om kvotefordelingen af makreller til KNT. I bedes "svare alle" på denne mail, da Sorlannguaq ellers ikke vil kunne læse med. Jeg selv møder først klokken 10 i morgen fredag. Vi håber, I vil være behjælpelige. På forhånd tak."

Svar

Sermitsiaq.AG har den 25. juni 2015 svaret følgende:

"Departementet for Fiskeri Fangst og Landbrug kritiserer Sermitsiaq.AG, og anklager mediet for at forbyrde sig mod de presseetiske regler.

Departementet skriver dette i en henvendelse direkte til Pressenævnet:

- 1.) At journalisterne ikke har kontaktet landsstyremedlemmet i tide.
- 2.) At journalisterne antyder, at landsstyremedlemmet for fiskeri, fangst og landbrug stadig er ejer af KNT.
- 3.) At journalisterne ikke på nogen måde har forsøgt at få bekræftet oplysninger i artiklen om landsstyremedlemmet for fiskeri, fangst og landbrug.
- 4.) At journalisterne forsøger at give det indtryk, at Departementet for Fiskeri Fangst og Landbrug undlader at svare på henvendelser.
- 5.) At journalisterne ikke har bekendt ærinde (ved deres henvendelse til Departementet for Fiskeri Fangst og Landbrug.)
- 6.) At journalisterne præsenterer forkerte oplysninger i artiklen.
- 7.) At journalisterne personligt forfølger landsstyremedlemmet for fiskeri, fangst og landbrug og sår tvivl om hans person og dømmekraft.

Dette er en kort besvarelse af brevet, og det er ligesom departementets første henvendelse til Sermitsiaq.AG i denne sag stilet direkte til Pressenævnet.

Svaret er kortfattet af to grunde. For det første fordi, at der er et stort arbejdspress på vores redaktion for at kunne dække alle stofområder forsvarligt med de fire journalister vi har.

For det andet er svaret i første omgang kort, på grund af det er sommerferie.

Ad 1.) Vi har kontaktet departementet for interview om fordelingen af makrelkvoter, kort tid efter samme kontor meldte ud i en pressemeddelelse, hvordan fordelingen var endt ud. Det fremgår også af departementets vedsendte bilag.

Ad 2.) Vi antyder ikke, at landsstyremedlemmet stadig skulle være medejer af selskabet. Formuleringen 'Kruse-selskab' henviser til, at han har startet selskabet, og at han i dag har så nære bånd til selskabet, at han har erklæret sig selv for inhabil i alt landsstyrearbejde relateret til det.

Ad 3.) Se 1.

Ad 4.) Det gør vi ikke i artiklerne. Vi skriver blot, at det ikke har været muligt at interviewe landsstyremedlemmet, fordi Departementet for Fiskeri Fangst og Landbrug har oplyst, at han sad til møde hele den dag.

Ad 5.) Dette er endnu en ukorrekt oplysning, som departementet viderebringer til Pressenævnet. Bemærk, at der

i selve emnefeltet på Sermitsiaq.AG's første henvendelse til departementet står, at interviewet skal handle om kvotefordelingen. En fordeling som departementet udmærket måtte have været klar over ville skabe røre, før man meldte den ud sent på dagen.

Ad 6.) Der er intet forkert data angivet i artiklerne. Tidspunkterne for data svarer til de oplysninger, som Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug har eftersendt til Pressenævnet.

Ad. 7.) På intet tidspunkt strækker journalisternes sprogbrug sig ud over den pondus og kraft, som må forventes, når vi forgæves søger svar fra et landsstyremedlem, der må være bevidst om sit ansvar for at deltage offentligt i debatten om netop dette emne.

Vi ærgrer os over, at Karl-Kristian Kruse tolker vores sondring af makrel-emnet som en forfølgelse, og vi vil via fortsatte henvendelser til departementet forsøge at gøre alle klogere på alle de forhold vi kan i denne og andre sager.”.

Karl-Kristian Kruses pressemeddelelse

Den af Karl-Kristian Kruse den 22. maj 2015 udsendte pressemeddelelse har overskriften ”Kruse til Sermitsiaq.AG: Du ramte forbi”.

Pressemeddelelsens tekst er sålydende:

”Jeg vil på det kraftigste understrege, at jeg har været inhabil i sagsbehandlingen af fordelinger af årets makrelkvote, siger Naalakkersuisoqmedlemmet for Fiskeri, Fangst og Landbrug.

Derfor har jeg overladt min opgave til Formanden for Naalakkersuisut som har ønsket, at resten af Naalakkersuisut behandlede fordelingen.

Sermitsiaq.AG skrev blandt andet torsdag, den 21. maj 2015, i forbindelse med fordeling af årets makrelkvote, at Karl-Kristian Kruse, stadig er registreret som medejer af KNT i begyndelsen året.

Hvis journalisten har ønsket, at få dette bekræftet kunne vedkommende havde henvendt sig til mig og bekræfte forholdet, eller at gennemgå Inatsisartuts oplysninger om tillidshverv og erhvervsoplysninger.

I midlertidig har journalisten valgt at se ensidigt og forsøger på den måde at fremlægge mig personligt og Naalakkersuisut for, at fordele personlige interesser.

-Det er ukorrekt, idet jeg allerede meddelte KNT's advokat i december 2014, at jeg udtræder af bestyrelsen for KNT, i forbindelse med anpartsselskabets generalforsamling, den 9. december 2014, understreger Karl-Kristian Kruse.

Samtlige oplysninger omkring mit ejerskab er udført til min søn af selskabets advokat. Disse oplysninger er oversendt til Inatsisartut udvalg for valgsprøvelse og Inatsisartuts formandskab.

Naalakkersuisoqmedlemmet mener, at Sermitsiaq.AG prøver at tegne et helt forkert billede af ham, hvor netavisen påstår, at han har prøvet at påvirke sagsbehandlingen af fordeling af årets makrelkvote i kraft sin stilling som Naalakkersuisoq, og misbruge sin stilling til at berige sig selv eller fordelagtiggøre fordelingen til egen fordel.

-Derfor vil jeg kraftigt anmode Sermitsiaq.AG om at trække beskrivelsen om mig tilbage, idet den er ukorrekt, siger Karl-Kristian Kruse, og henviser til Landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, hvor der blandt andet står: Den, der virker indenfor den offentlige forvaltning, er inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende ægtefælle, beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linie eller i sidelinien så nær som søskendebørn eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald eller er repræsentant for nogen, der har en sådan interesse.

-Derfor har jeg af sagens natur ikke deltaget i afgørelserne af fordeling af årets makrelkvote, siger Karl-Kristian Kruse. I øvrigt mener jeg, at Naalakkersuisut ved deres fordeling har fulgt de kriterier som blev besluttet tilbage i april måned dette år. Dette er der ikke noget odigt i. Alle, som har indsendt dokumentationer indenfor fristen er blevet vurderet og indstillet under behørig prioriteret rækkefølge.”

Pressenævnets begrundelse og resultat

Artiklen ”Kruse-selskab skød papagøjen”

I artiklen med overskriften ”Kruse-selskab skød papagøjen” og med et billede umiddelbart efter, af Karl-Kristian Kruse stående på Inatsisartuts talerstol, omtales, at Karl-Kristian Kruse som medlem af Naalakkersuisut med ansvaret for fiskeri, har erklæret sig inhabil ved behandlingen af ansøgningerne om tildeling af kvoter til makrelfiskeri. I artiklen antager Sermitsiaq.AG, at Kruse muligvis har erklæret sig inhabil fordi han i begyndelsen af året stadig stod registreret som medejer af selskabet KNT, der er blandt de selskaber, der har fået tildelt en makrelkvote.

Sermitsiaq.AG kunne med en opringning til selvstyret have fået oplyst, at Karl-Kristian Kruses søn har overtaget anparterne i selskabet KNT og at Kruse af den grund, har erklæret sig inhabil.

Pressenævnet må give klager medhold i, at oplysningen om, at han i begyndelsen af året fortsat var registreret som medejer givet indtryk af, at han måske stadig er medejer af selskabet. Sermitsiaq.AG kunne ved forelæggelse for Karl-Kristian Kruse eller opslag i selskabsregisteret have sikret sig korrekt information.

Et medie bør ikke antage noget, som umiddelbart kan søges oplyst. Pressenævnet finder, at Sermitsiaq.AG ved at bringe en antagelse, har *overtrådt reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1*, der foreskriver, at det er mediernes opgave at bringe korrekt information og at oplysningerne så lang det er muligt bør kontrolleres.

Afslutningsvis i artiklen oplyser Sermitsiaq.AG, at man har kontaktet Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug. Det fremgår, at kontakten er sket i ”håbet om uddybende oplysninger” samt et interview med Karl-Kristian Kruse. Det fremgår af oplysning fra departementet, at kontakten er sket pr. e-mail til departementets officielle postkasse torsdag den 21. maj 2015 kl. 17.51, hvilket er samme tidspunkt, hvor artiklen er lagt på internettet.

Ved at skrive ”Det er svært at få status på selskabets sundhed i dag, men i begyndelsen af året havde det stadig Karl-Kristian Kruse registreret som medejer”, kæder Sermitsiaq.AG Karl-Kristian Kruse sammen med selskabets aktuelle status. Da dette kan virke skadeligt eller agtelsesforringende *burde offentliggørelse af artiklen have afventet forelæggelse for Karl-Kristian Kruse* jf. reglerne for god presseskik afsnit A, nr. 3 og med rimelig tid til at svare.

Artiklen ”Karl-Kristian Kruse i flyverskjul”

Artiklen med overskriften ”Karl-Kristian Kruse i flyverskjul”, blev bragt på Sermitsiaq.AG’s hjemmeside fredag den 22. maj 2015 kl. 13.53. Det fremgår at Kruse forgæves er søgt kontaktet med henblik på et interview. Det fremgår videre at selvstyret fredag formiddag oplyste, at Kruse vil være optaget resten af fredagen med møder og at interview må vente til tirsdag. Kruse valgte at udsende en pressemeddelelse i løbet af fredag. Pressenævnet konstaterer herefter, at Kruse har haft rimelig tid til dels at forberede et interview og dels at varetage sine andre opgaver i løbet af fredagen. Herved bemærkes, at de spørgsmål som Sermitsiaq.AG søgte besvaret er få og ukomplicerede. Pressenævnet finder herefter ikke anledning til at kritisere Sermitsiaq.AG i anledning af denne artikel.

Artiklen ”Kruse forsvarer ømtålelig kvotefordeling”

Artiklen er skrevet på baggrund af Karl-Kristian Kruses pressemeddelelse af 22. maj 2015. Kruse klager over, at artiklens titel er misvisende, da den giver udtryk for, at han *forsvarer fordelingen af makrelkvoten*. Kruse gør i sin klage gældende, at han ikke kommenterer dette. Pressenævnet bemærker imidlertid, at Kruse i sin pressemeddelelse skriver, at han mener, at ”Naalakkersuisut ved deres fordeling har fulgt de kriterier som blev besluttet tilbage i april måned dette år. Dette er der ikke noget odiøst i. Alle, som har indsendt dokumentationer indenfor

fristen er blevet vurderet og indstillet under behørig prioriteret rækkefølge". Pressenævnet mener at teksten i pressemeddelelsen må forstås som en kommentar til de truffe beslutninger om tildeling af makrelkvoter. Pressenævnet finder derfor ikke anledning til kritik af Sermitsiaq.AG for den valgte overskrift.

Artiklen henviser dernæst til, at Nuuk TV fortæller, at Kruse den 26. februar 2015 fortsat var registreret som bestyrelsesmedlem i KNT. Sermitsiaq.AG kunne ved opslag i tilgængelige offentlige registre have givet korrekt information om status for registreringen nu tre måneder senere. Registreringen skete den 27. februar 2015. Dertil kommer, at det må stå Sermitsiaq.AG klart, at registrering først sker en tid efter de registrerede beslutninger har fundet sted som følge af den tid, der går med ekspedition og registrering af den nødvendige dokumentation. Sermitsiaq.AG har dermed ikke givet fuldstændige og efter Pressenævnets opfattelse informationer af væsentlig betydning for offentligheden. Pressenævnet udtaler herefter kritik af Sermitsiaq.AG for ikke, at have bragt fuldstændig og korrekt information om selskabet KNT jf. reglerne for god presseskik afsnit A, pkt. 1.

Sermitsiaq.AG pålægges at offentliggøre et resume af denne kendelse jf. landstingslov om medieansvar § 49.

Søren Søndergård Hansen Mariia Simonsen Mikkel Bjarnø Lund Tupaarnaq Rosing Olsen

I sagen 5/2015

Svend Hardenberg
mod
Nuuk TV

afsagde Det grønlandske Pressenævn sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Svend Hardenberg har klaget over to udsendelser i Nuuk TV henholdsvis 8. og 9. juni 2015. Sagen har været behandlet af Pressenævnet den 9. juli 2015.

Udsendelse

Udsendelsen den 8. juni 2015 har følgende tekst, i Pressenævnets afskrift:

”Tidligere departementschef Svend Hardenberg fik lov til at købe sin chefbolig på lejer til ejer vilkår. På det grundlag, har han fået et rente- og afdragsfrit lån på 40% af markedsprisen på 3 millioner kroner i det bevaringsværdige hus, han som chef var berettiget til. Svend Hardenberg har ifølge lejer til ejer ordningen mulighed for at få et renteafdrag frit lån på 1,4 millioner i 20 år, da han købte huset. Det vil sige at det han reelt skulle aflevere til selvstyret, kun er på 1,6 millioner kroner. Chefboligen er bevaringsværdig og på 206 kvadratmeter. En departementschef har ellers ikke lov om til at købe sin chefbolig, det står beskrevet i forordningen om salg af hjemmestyrets boliger fra slutningen af november 2007. Men Aleqa Hammonds Naalakkersuisut gjorde som den tidligere Siumut ledede regering i nullerne og omdannede chefboliger til almindelige lejeboliger. Vupti så kunne de sælges til cheferne eller naalakkersuisutmedlemmerne på trods af at det ikke var tilladt i henhold til lovgivningen. Det er en beslutning som offentligheden ikke kunne få indblik i, fordi Selvstyret ikke lagde mødereferatet ud, da beslutningen blev taget, nemlig den 2. maj 2013, lige efter at Aleqa Hammond blev naalakkersuisutformand. Det er departementschef Olafur Nielsen der besvarer spørgsmålet fra gruppen omkring demonstrationen mod Aleqa Hammonds misbrug, der har søgt om aktindsigt i daværende departementschef Svend Hardenbergs forhold. Det er Magnus Agerskovs ejendoms kontor, der står for vurdering af huset. De har vurderet det til 3 millioner kroner, da de mener at huset er et gammelt hus og huspriserne var på vej ned i juni 2014. Magnus Agerskov har fået opgaver fra Illuut uden licitation og Svend Hardenberg var bestyrelsesmedlem i Illuut indtil han gik af. Svend Hardenbergs gyldne håndtryk på godt 2 millioner kroner og en stor rabat på en chefbolig er for meget. Det mener Giiti Tittussen der var med til at arrangere demonstrationen mod Aleqa Hammonds misbrug af landskassens midler. Nu har han skrevet til Naalakkersuisuts formand Kim Kielsen. Jeg syntes at det er meget grimt og det hele virker som kammerateri, hvor det så har været en gave eller noget andet, fordi som jeg har forstået det med den lejer til ejeordning, så bliver der nedsat priser og givet afdragsfrie lån, som man kan få. Det er ikke noget den menige borger, den menige vælger kan få, så hvorfor skal der være forskel på folk og det er så en af de ting, jeg gerne vil belyse og så en debat jeg gerne vil starte. Skal der virkelig være forskel på folk, om man er folkevalgt eller menig vælger. Det er i Giiti Tittussens åbne brev til Kim Kielsen, at det fremgår, at Hardenberg har købt et hus billigt oveni det gyldne håndtryk på godt 2 millioner kroner for et arbejde i over lidt 1 år. Fratrædelsestiden er faktisk længere end hans funktionsperiode. Det er skuffelsen over naalakkersuisutkoalitionen, der har fået Giiti Tittussen til at skrive til naalakkersuisutformanden. Det har jeg gjort, fordi jeg synes, at der sker nogle mærkelige ting indenfor Naalakkersuisut og Inatsisartut. De er kommet ud med en kollisionsaftalte og også med en hel masse løfter til borgerne, men det de så gør er det stik modsatte og der vil jeg så gerne vide, hvorfor gør de det, og har de tænkt sig at blive ved med det eller vil de følge kollisionsaftalen. Jeg håber på, at det i og med at jeg har skrevet et åbent brev ud til befolkningen, som de også kan læse det, at det vil skabe en debat hos dem.”

Udsendelsen den 9. juni 2015

Udsendelsen har følgende ordlyd:

”Store rabatter ved salg til personale, boliger til de højest placerede embedsmænd i Selvstyret er en dårlig forretning for Selvstyret. Alt i alt har Selvstyret fået godt 900.000 kr. for hver af de solgte ejerboliger i 2013, da Aleqa Hammonds Naalakkersuisut gav tilladelse til at sælge ud af chefboligerne. Svend Hardenberg købte sin chefbolig i maj. Det er ellers ikke tilladt at sælge ud af chefboligerne ifølge en forordning fra 2007, men Naalakkersuisut kan med et pengestrøg omdanne chefboligerne til almindelige boliger og give embedsmændene lov til at købe boligerne med en rabat på 40%, med et rente- og afdragsfrit lån i 20 år. Det er den store rabat der er årsag til, at salget ikke er en god forretning for Selvstyret. Indtægten er kun på 900.000 kroner, gennemsnitligt for hvert solgt hus. Det gjorde at Aleqa Hammonds Naalakkersuisut allerede godt en måned efter, at Atassut, Siumut og Parti Inuit havde dannet koalition, nemlig den 2. maj i 2013. Departementschef Olafur Nielsen siger, at Naalakkersuisut besluttede den 2. maj i 2013, at enfamilie- og dobbelthuse i Nuuk, kan afhændes ved offentligt salg. Det betyder også, at de kan afhændes til lejerne efter lejer til ejerordningen. Den tidligere departementschef Svend Hardenberg har givet 2,7 mio. kr. for sin chefbolig, 225.000 kr. mindre end vurderingen, fordi han ville have udskiftet oliefyr, radiator og rør. Det betyder at han har givet 2,7 millioner kroner for sin bevaringsværdige chefbolig, det gamle rekto hus på Inspektørbakken. Han kommer kun til at betale 60 % af købsprisen, fordi han får et rente- og afdragsfrit lån på 40 % i 20 år. Selvstyret måtte betale godt 30.000 kroner for Dronningesuiten i Hotel Hans Egede, fordi renoveringen af Svend Hardensbergs hus blev udsat. Den detroniserede departementschef havde nemlig ellers bestilt Margrethesuiten for godt 60.000 kroner for 12 nætter, men dagen før fortrød han bestillingen. Derfor måtte Selvstyret betale 50 % af prisen, fordi afbestillingen kom for sent.”.

Klage

Svend Hardenberg har den 14. juni 2015 indgivet følgende klage:

”Jeg ønsker at indgive en klage over Nuuk TV’s dækning af vores køb af B-146 beliggende på Inspektørbakken 35.

Det har vist sig, at Nuuk TV har bragt flere fejlbehæftede og direkte forkerte historier, om købet. Henholdsvis: Den 8. juni, hvor der i hovedteksten til delindslaget fremgår ”Hardenberg købte sin chefbolig billigt”, Den 9. juni, hvor der i hovedteksten til hele nyhedsudsendelsen fremgår ”Dronningesuite til detroniseret departementschef”, Den 9. juni, hvor hovedteksten til delindslaget er ”dårlig forretning”. Den 11. juni, hvor hovedteksten til delindslaget er ”tidligere departementschef svarer igen”. Den 11. juni, hvor hovedteksten til delindslaget er ”gratis udskiftning af varmeanlæg”. Som følge af Nuuk TV’s nyhedsdækning af forholdet både den 8. og 9. juni, skrev jeg til Nuuk TV’s redaktion og til redaktionschefen torsdag den 11. juni 2015.

Kære Nuuk TV, Jeg ønsker et dementi på de sidste par dages historie omkring vores huskøb af B-146, beliggende på Inspektørbakken 35. Dementiet er baseret på følgende faktuelle forhold: Det er ikke korrekt, at Forordningen blev ændret den 2. maj 2013 - den har været uændret siden 2007. Endvidere har jeg ikke haft en chefbolig, sådan

som I påstår - der er tale om en lejebolig (et enfamilies hus). Prisen på huset var 2.975.000 og ikke de 2,6 mio. som I påstår, og der er dermed heller ikke givet en rabat på 225.000 kr. Det er korrekt at den lejebolig jeg har haft siden min tiltrædelse er købt efter lejer til ejer ordningen, på lige fod med andre lejeboliger der er blevet solgt under samme ordning. Jeg kender ikke noget til, at jeg skulle have bestilt Dronningesuiten hos HHE, sådan som I påstår, og jeg har dermed heller ikke haft noget med en afbestilling af den at gøre. Jeg har ikke kendskab til at der skulle være betalt penge til HHE i den forbindelse. Magnus Agerskovs ejendoms kontor har heller ikke foretaget en favorabel vurdering, efter de har modtaget administrationen af Illuuts boliger, sådan som I påstår - og uden foregående licitation. Jeg har godt nok siddet i Illuuts bestyrelse. Men vurderingen af B-146 er foretaget i sommeren 2014, efter jeg udtrykte interesse for at købe den på det tidspunkt. Og Magnus Agerskov har overtaget ejendomsadministrationen pr. 1. april 2015, efter INI A/S selv har opsagt den overfor Illuut, hvilket vist nok skete i december 2014. Det betyder at de to ting intet har med hinanden at gøre! Det jeg i dag har fået oplyst blev ændret den 2. maj 2013 var, at lejeboliger såsom enfamiliehuse og dobbelthuse også skulle afhændes efter leje til ejer ordningen. Jeg tiltrådte den 1. juli 2013 og har ikke haft kendskab til at der var en mindre justering. Jeg havde alene forespurgt på muligheden for at købe huset i sommeren 2014, hvilket blev bekræftet. Og i den forlængelse blev der foretaget en uvildig vurdering. Og igen er der ikke tale om en chefbolig, men en lejebolig (et familiehuse). Det er korrekt at der skulle være foretaget en udskiftning af varmesystemet, som har været et stykke tid undervejs. Det har været planlagt igennem længere tid idet der har været store driftsproblemer med systemet. Det var meningen at det skulle ske i november 2014, men blev udskudt til det blev varmere i vejret. Udskiftningen er stadig ikke foretaget, men er planlagt til at ske i starten af juli 2015...

Som følge af denne henvendelse fremkom Nuuk TV med indslaget ”tidligere departementschef svarer igen”, samt ”gratis udskiftning af varme anlæg”. Begge den 11. juni 2015. Min klage går på, at dementiet ikke er bragt, idet Nuuk TV's indslag de foregående dage, var voldsomt fejlagtige, samt som følge af det, havde en meget negativ vinkel på min person, i det offentlige rum. Man havde heller ikke ulejligt sig til at rette henvendelse til mig, med henblik på at få verificeret hvad der var op og ned i den sag. Det er min klare opfattelse, at Nuuk TV ikke har faktatjekket de oplysninger, de havde fået serveret. Samt den vinkel den var blevet serveret med af dem, der kom med den inkl. deres ”bilag” (aktivistgruppen). Nuuk TV har ikke haft datagrundlaget i orden til at bringe en sådan historie, med de underliggende budskaber, som de bragte. Dette uanfægtet af, at de måske ikke synes at jeg er en person de generelt kan li' og det fejlagtige/forkerte grundlag for historien blev sammensat på en sådan måde, at konklusionen er givet på forhånd. Og min henvendelse til dem, har ikke givet anledning til, at de er kommet med et dementi, og/eller en undskyldning.

Jeg har vedhæftet en kopi af de informationer som Departementet for Boliger har sendt til Jan Joe Seiden, som må udgøre grundlaget for den historie den gruppe (aktivist gruppe bestående af Giiti Tittussen, Jan Joe Seiden, Nuka Silas Nathanielsen og Lara Olsen) har præsenteret for Nuuk TV. Jeg har endvidere vedhæftet det materiale som Nuuk TV efterfølgende har fået, men har valgt at ignorere ved dækningen den 11. juni med titlen ”gratis udskiftning af varme anlæg”. Afslutningsvis er jeg af den klare opfattelse, at Nuuk TV langt fra har holdt sig indenfor hvad man med rimelighed kan forvente af en dækning af en historie. ...i fortsat den usaglige linie og bragt endnu en negativ historie om min person, til skade for mit omdømme og mine muligheder for at drive forretning her i byen og i landet.

Svend Hardenberg har senere samme dag tilsendt Pressenævnet tillæg, der er sålydende:

”Jeg har lige gennemgået deludsendelsen sendt torsdag den 11. juni med titlen ”Gratis udskiftning af varmeanlæg”.

På baggrund af den manglende vilje til at researche og faktatjekke deres historier inden de sender dem, så skriver jeg direkte til Pressenævnet med denne uddybende delklage over udsendelsen sendt den 11. juni. Heri er der refereret at der er brugt kr. 260.000 i renovering inden jeg flyttede ind. Og som dokumentation panorerer de henover en mail som de scroller ned, sendt som svar på en aktindsigtsanmodning fra ”aktionsgruppen”, som de har videre sendt til Nuuk TV. De beløb der falder i øjnene er dels, 232.982,37 som ikke har datoangivelse på. Deri fremgår at de 181.891, (altså 78% af den omkostning) var gået til skimmelsvampbekæmpning. Hvilket jeg ikke har været vidende om, ej heller bestilt. Vi flyttede ind den 1. juli 2013. Og som det fremgår, så har der været afholdt diverse omkostninger til driftsmæssige forhold på bygningen på i alt 14.727,90 i perioden 3/7 2013 – 18/4 2015. Men det betyder, dels at de påståede 260.000 ikke er korrekt, men kr. 232.982,37 hvoraf 78% af dem (kr. 181.891) var til skimmelsvampbekæmpelse. Og det var alene for at gøre boligen beboelig, hvilket jeg ikke har været vidende om, ej heller bestilt m.v. og dermed ikke som Nuuk TV klart antyder, at pengene blev brugt så Svend Hardenberg kunne flytte ind. Det fremgår også af noget af den tekst, der bliver panoreret hen over, at departementschefen i Departementet for Boliger oplyser Jan Joe Seiden, at boligen tidligere har været en chefbolig, men var på anvisningstidspunktet tildelt som en personalebolig. Og derfor er det ikke korrekt, at det efterfølgende salg har været i strid med cirkulæret, sådan som Nuuk TV stadig fastholder at det er.”

Nuuk TV's svar

”Angående indslag bragt i Nuuk TV i juni i forbindelse med den tidligere departementschef Svend Hardenbergs lejer til ejer hus - den gamle rektorbolig - i Nuuk

Indslagene blev bragt i forbindelse med en aktionsgruppes åbne brev til naalakkersuisutformand Kim Kielsen. Her indgik der en aktindsigt i forbindelse med deres ansøgning om aktindsigt af salget til Svend Hardenberg. Den gamle rektorbolig er et bevaringsværdigt hus, der er en del af Nuuks historie, både som hovedstad og uddannelsesby. Det var i første omgang, derfor vi lavede et indslag. En lille rapport og et interview med aktionsgruppens talsmand, der havde protesteret i et åbent brev til naalakkersuisutformanden. Undertegnede talte med departementschefen for Departementet for Boliger i flere omgange og sendte forskellige spørgsmål. Han kunne så bekræfte salget, som aktionsgruppen jo havde fået bekræftet. Der var desuden en udskrift af situationen omkring installationen af og licitationen af varmesystemet, der skulle udskiftes, hvor der blandt andet indgik en del korrespondance, hvor licitationen, aftalen og aftalen om prisen på afbestillingen blev drøftet. Der var desuden al korrespondancen om Margrethesuiten. Dagen efter fortalte Olafur Nielsen over telefonen, at selve varmesystemet på rundt regnet på 225.000 kroner skulle betales af selvstyret. Han mente, at det skulle trækkes i forbindelse med købet. Efterfølgende har han sagt, at selvstyret betaler en faktura, når arbejdet er udført, at det så vil blive trukket fra den fortjeneste selvstyret - får igennem salget af huset.

--

Da Svend Hardenberg forlangte en berigtigelse bringer jeg det i en rapport, der bliver sat forrest i nyhedsudsendelsen, bragte vi den Hardenberg 3. Det eneste jeg ikke tager med i hans berigtigelse, at vi har sagt, at naalakkersuisut ændrede lovgivningen, for vi havde ikke sagt det. (Naalakkersuisut nedlagde chefboligerne, og her indgik B 146.)

--

Inden det her slutter, mener jeg ikke, at han kan vaske hænder og ikke kende noget til noget som helst, fordi han jo var den øverste departementschef for selvstyret. Han tegner selvstyret udad til og dermed også ansvarlig for, at have indblik også i sine egne sager. Jeg mener også, at det har offentlighedens interesse, hvordan en departementschef agerer - også i de forhold, der vedrører ham.

- ”

Pressenævnets begrundelse og resultat

Pressenævnet mener ikke, at Nuuk TV så langt det har været muligt, har kontrolleret, om de oplysninger, der er givet i indslagene om Svend Hardenbergs køb af sin lejebolig, er korrekte jf. reglerne for god presseskik, afsnit A, punkt 1.

Da de givne oplysninger kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for Hardenberg, skal de efterprøves i særlig grad, inden de bliver bragt, først og fremmest ved forelæggelse for Hardenberg jf. reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 3. Nuuk TV har efter Pressenævnets opfattelse ikke opfyldt sin forpligtelse til, at efterprøve oplysningerne.

Såfremt Nuuk TV havde efterprøvet oplysningen om, at Svend Hardenberg havde købt en chefbolig, ville det have stået klart, at denne oplysning er forkert, idet boligen ikke var en chefbolig. Boligen var en personalebolig.

Chefboliger kan efter reglerne ikke overtages af den ansatte, hvilket en personalebolig derimod kan. Nuuk TV har derfor ikke blot givet en forkert oplysning, men tillige en skadelig, krænkende og agtelsesforringende oplysning som må forstås som om, Hardenberg havde købt i strid med reglerne.

Nuuk TV oplyste i et indslag, at Hardenberg havde givet 2,7 mio. kr., svarende til en rabat på 225.000 kr. for boligen. Dette blev rettet i en efterfølgende udsendelse til, at Hardenberg havde købt sin bolig for 2.925.000 kr., hvilket svarer til vurderingen. Dertil kommer så udgifter til stempel og advokat med 50.000 kr. Nuuk TV kunne have undgået at give den forkerte oplysning i indslaget den 9. juni 2015, såfremt oplysningerne havde været efterprøvet enten ved

forelæggelse for Hardenberg eller ved afventning af aktindsigtsbegæringen, som blev opfyldt den 12. juni 2015.

Efter oplysning fra selvstyret til Nuuk TV den 12. juni 2015, viste det sig, at varmeinstallationen i boligen svigtede og skulle udskiftes. I den forbindelse betalte selvstyret som sælger 264.000 kr. for udskiftningen. Efter Pressenævnets opfattelse burde denne oplysning have været givet af Nuuk TV, idet der ikke er belæg for, at betragte forholdet som en rabat. Derimod er det et almindeligt spørgsmål om mangel ved den solgte ejendom og sælgers ansvar herfor.

Efter de af Nuuk TV fremlagte bilag efter aktindsigt, ses det ikke at fremgå, at Svend Hardenberg har bestilt overnatninger på Hotel Hans Egedes Margrethesuite, med henblik på, at regningen herfor skulle betales af selvstyret.

Søren Søndergård Hansen Mariia Simonsen Mikkel Bjarnø Lund Tupaarnaq Rosing Olsen

I sagen 6 og 7/2015

Grønlands Selvstyre
mod
Atuagagdliutit/Grønlandsposten
og
Grønlands Selvstyre
mod
Sermitsiaq.AG

afsagde Det grønlandske Pressenævn sålydende

K E N D E L S E:

Indledning

Denne sag vedrører klage over en artikel bragt i Atuagagdliutit/Grønlandsposten og som citathistorie i Sermitsiaq.AG den 18. november 2015.

Artiklen

Den påklagede artikel er sålydende:

”Bombe i avisstøtte-sagen. Inatsisartut ført bag lyset

Retschef måtte feje op efter Formandens Departement i avisstøttesagen. - Jeg gik længere end min hjerne brød sig om, erkender han i intern, juridisk vurdering. Tidligere retschef i Formandens Departement måtte i gang med »reparationsbestræbelser« og var nødt til at »gå længere end hans juridiske hjerne brød sig om«, da han blev koblet på behandlingen af sagen om den afviste avisstøtte til Mediehuset Sermitsiaq.AG. Det afslører hemmeligholdt korrespondance, hvis indhold AG er blevet gjort bekendt med. Konkret drejer det sig om en e-mail, som selvstyrets daværende retschef, Kim Blokbo, torsdag den 21. maj - klokken 19.17 - sendte til departementschef Søren Hald Møller. I mailen indvies Søren Hald Møller i de juridiske hovedbrud, som det udløste, da Aleqa Hammond og Svend Hardenberg i begyndelse af 2014 valgte at konfiskere det offentlige tilskud på 2,5 millioner kroner, som Inatsisartut havde bevilget Mediehuset Sermitsiaq.AG. - Jeg mindes ikke, at jeg har været inde over denne afgørelse som sådan og jeg husker, at jeg efterfølgende pegede på, at man ikke kan tage en for sent indgivet ansøgning under realitetsbehandling for efterfølgende at bruge den sene anvendelse som hovedbegrundelse for at meddele afslag på mediestøtte, skriver Kim Blokbo blandt andet i e-mailen til Hald Møller.

Forretningsmand

Blokbo ender i den to sider lange e-mail med at konkludere, at det alligevel var okay, at det daværende Naalakkersuisut valgte ikke at udbetale den bevilgede støtte. Men samtidig udhuler han værdien af sin egen vurdering ved at beskrive sig selv i e-mailen som en »del af forretningen A/S Formandens Departement«. – Dermed erklærer retschefen, at han er part i sagen, og at hans vurdering er et partsindlæg. Og derfor kan Blokbos juridiske vurdering ikke bruges til andet end til at bevise, at sagsbehandlingen ikke har været saglig, og at paragraffer er bøjet for at tjene Naalakkersuisut, siget AG’s chefredaktør Christen Schultz-Lorentzen. Kim Blokbo slutter e-mailen til Søren Hald Møller af med at stille sig selv en række retoriske spørgsmål: - Altså, mener jeg, at der var en pligt til at udbetale støtte? Nej. Mener jeg, at ansøgningen kunne afvises? Nej, fordi ansøgningen var taget under realitetsbehandling. Mener jeg, at der kunne gives afslag med henvisning til, at Mediehusets økonomi viste, at anvendelse af offentlige støttemidler ikke var nødvendige? Ja. Tænker jeg, at udgangspunktet i den oprindelige politiske tænkning var, at pengene skulle kanaliseres videre? Ja, det har meget vel været tilfældet. Synes jeg, at det er smukt? Nej, ikke udpræget, skriver Blokbo i sin afsluttende opsummering. Kim Blokbos selvmodsigende udsagn i denne sentens er interessant: Først skriver han, at Naalakkersuisut kunne afslå at udbetale tilskuddet med henvisning til mediehusets økonomi. Men samtidig vurderer han, at det har været lovgivernes ønske, at pengene skulle bevilges uanset hvad. Hvilket netop er den konklusion, som Inatsisartuts Finansudvalg og Inatsisartuts lovkontor er kommet frem til i sagen.

Kan ikke lide det

Inatsiartut's Finansudvalg insisterede i eftersommeren 2014 på at få oplyst de faktiske forhold omkring mediestøttesagen. Udvalget stillede en serie spørgsmål til Naalakkersuisut, som udvalget i henhold til ministeransvarlighedsloven måtte forvente udtømmende svar på, eftersom Naalakkersuisut ikke må »fortie oplysninger, der er af væsentlig betydning for landstingets bedømmelse af sagen.« Og netop på det punkt begynder mediestøtte-affæren at blive yderligere tricky for Formandens Departement, viser Kim Blokbo's email til Søren Hald Møller. Blokbo beskriver således, hvordan han havde alvorlige problemer med det svar, som departementet på vegne af Aleqa Hammond udarbejdede til Finansudvalget. Dilemmaet for Blokbo var, at Naalakkersuisut havde argumenteret for afslaget til mediehuset med, at ansøgningen om den årlige støtte var indsendt fire uger for sent i forhold til fristen. Det fremgår også af afslagsbrevet til Mediehuset. - Naalakkersuisut har ved afgørelsen lagt vægt på, at ansøgningen ikke blev afleveret rettidigt, står der i brevet. Men den begrundelse holdt ikke vand juridisk, og Blokbo så sig nødsaget til at gribe ind, da Formandens Departement alligevel havde tænkt sig at fastholde hovedargumentet i sin besvarelse til Finansudvalget. Om dét skriver Kim Blokbo i sin juridiske vurdering: - Jeg blev inddraget i Naalakkersuisut's besvarelse af Finansudvalgets henvendelse om mediestøtte. I den forbindelse skrev jeg samme dag til Svend Hardenberg, Mininnguaq Kleist og Rasmus Pedersen: »Kære alle. Jeg har været nødt til at rette i besvarelsen af spørgsmål 1.a, slette 1.b og indsætte en besvarelse af 1.c, idet udkastet til besvarelsen ellers er uden enhver retlig fundering. I besvarelsen af 1.c. går jeg længere i retning af at støtte den givne begrundelse for afslaget, end min juridiske hjerne bryder sig om, men jeg er jo også en del af forretningen A/S Formandens Departement. Besvarelsen til Finansudvalget endte herefter med at slå fast, at fristoverskridelsen ikke var blevet tillagt afgørende vægt. - Dermed bliver svaret vildledende. Finansudvalget får et forkert indtryk af sagsbehandlingen og den begrundelse, som faktisk ligger til grund for afslaget. Jeg forestiller mig, at det vil interessere Inatsiartut, at det er sådan Formandens Departement har behandlet sagen, når Inatsiartut skal se nærmere på den igen i forbindelse med behandlingen af Revisionsudvalgets godkendelse af landskassens regnskab for 2014, siger Christian Schultz-Lorentzen. AG har bedt Kim Blokbo om en kommentar til denne artikel, men han ønsker ikke at medvirke. I stedet henviser han til departementschef Søren Hald Møller. Kim Blokbo er i dag retschef hos Ombudsmanden for Inatsiartut, som på landstingets vegne kontrollerer, at selvstyrets og Naalakkersuisut's forvaltning sker i overensstemmelse med gældende ret og god forvaltningsskik.»

Klagen

Selvstyrets klage af 10. december 2015 er sålydende:

” ... Der klages over, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger samt at overskriften bygger på ukorrekte oplysninger og således er i strid med reglerne om god presseskik. Overskriften ”Bombe i avisstøtte-sagen – Inatsiartut ført bag lyset” skal i overensstemmelse med god presseskik være korrekt. Det er klagers vurdering, at overskrifterne ”Bombe i avisstøtte-sagen – Inatsiartut ført bag lyset” bibringer læseren den opfattelse, at det nu har vist sig, at Inatsiartut er blevet ført bag lyset i mediestøttesagen. Artiklen i Atuagagdliutit/Grønlandsposten er underbygget med en række henvisninger til en intern mail (ikke udleveret af klager), som retschefen har sendt til departementschefen i Formandens Departement samt til udtalelser fra AG's chefredaktør Christian Schultz-Lorentzen. Medierne er i henhold til reglerne for god presseskik forpligtet til at give korrekt og hurtig information. Der er nærliggende at antage, at Mediehuset er farvet af personlig interesse eller skadevoldende hensigt, idet de har fået afslag på ansøgning om mediestøtte. Selv om artiklen tager sit udgangspunkt i mailen fra retschefen, er

det klagers vurdering, at journalisten er forpligtet til at give korrekt information om sagen - især faktuel information, som journalisten allerede er i besiddelse af. Mailen fra -retschefen er dateret den 21. maj 2015, mens afgørelsen om afslag på mediestøtte til Mediehuset er dateret den 9. juli 2014 Mediehuset er i besiddelse af begge oplysninger og er således bekendt med, at retschefens vurdering er en efterfølgende vurdering af departementets sagsbehandling. Af afgørelse af 9. juli 2014, fremgår om begrundelsen for afslaget:

”...” Se afslagets tekst citeret i særskilt afsnit nedenfor.

Det er klagers vurdering, at journalistens undladelse af at oplyse om begrundelsen for afslaget på ansøgningen om mediestøtte er en bevist fordrejning af de faktiske oplysninger, der er farvet af Mediehusets egeninteresse i sagen og som har til hensigt at skade Naalakkersuisut. Som det fremgår af selve afgørelsen, har Naalakkersuisut lagt vægt på fristoverskridelsen, men ikke afgørende vægt. Naalakkersuisut har lagt vægt på at Mediehuset Sermitsiaq.AG's økonomiske situation ikke længere nødvendiggør mediestøtte. Det er klagers vurdering, at Atuagadliutit/Grønlandsposten overtræder reglerne for god presseskik ved at undlade at bringe oplysninger i artiklen om, at afslaget på mediestøtte er begrundet med Mediehusets forbedrede økonomi. Derved fremstår det i artiklen som om, at Naalakkersuisut har truffet afgørelsen på et forkert juridisk grundlag og derved fører Inatsisartut bag lyset, når det overfor Revisionsudvalget oplyses, at der ikke er lagt afgørende vægt på fristoverskridelsen. Set i sammenhæng med, at Atuagadliutit/Grønlandsposten udlader at bringe væsentlige faktuelle oplysninger i artiklen for derved at bringe læseren en forkert opfattelse af hændelsesforløbet, er det klagers vurdering, at artiklens overskrift er faktisk forkert og derved en overtrædelse af reglerne for god presseskik.

Det udgør en skærpende omstændighed, at overtrædelse af de presseetiske regler er sket som led i en pressekampagne, der også har haft til formål at forfølge egne økonomiske interesser. Mediehuset Sermitsiaq.AG (Atugadliutit/Grønlandsposten) har med pressekampagnen søgt at formå Naalakkersuisut og Inatsisartut til at udbetale den mediestøtte, som der tidligere er meddelt afslag på den 9. juli 2014. Sermitsiaq.AG har derved reduceret artiklerne til partsindlæg og ikke alene varetaget rollen som offentlighedens vagthund. Mediehuset Sermitsiaq.AG (Atugadliutit/Grønlandsposten) havde således en ganske særlig forpligtigelse til at iagttage de presseetiske regler. Det udgør en yderligere skærpende omstændighed, at Mediehuset Sermitsiaq.AG (Atugadliutit/Grønlandsposten) har undladt at klage over Naalakkersuisuts afgørelse af 9. juli 2014 til Ombudsmanden for Inatsisartut, alternativt at anlægge sag ved domstolene. Der kunne herved være søgt klarhed over det juridiske grundlag for Naalakkersuisuts afgørelse af 9. juli 2014. Mediehuset Sermitsiaq.AG (Atugadliutit/Grønlandsposten) undlader dette og vælger i stedet en pressekampagne, der også har haft til formål at forfølge egne økonomiske interesser.”.

Naalakkersuisuts afslag af ansøgning af 9. juli 2014 er sålydende:

”Afslag på ansøgning

Naalakkersuisut modtog ansøgningen fra Sermitsiaq.AG den 11. februar 2014. Ansøgningsfristen udløb den 8. januar, hvorfor Sermitsiaq.AGs ansøgning blev indleveret for sent.

Naalakkersuisut har på trods af fristoverskridelsen foretaget en vurdering af hvorvidt et tilskud til Sermitsiaq.AG alligevel vil kunne gives, såfremt tilskuddet opfylder formålet om at sikre en fortsat avisdrift i Grønland, samt give avisen mulighed for at udvikle alternative distributionskanaler.

I den forbindelse har Naalakkersuisut indhentet oplysninger fra Sermitsiaq.AGs tre seneste regnskabsår. Af disse fremgår at Sermitsiaq.AG i alle tre regnskabsår har haft et overskud, selv hvis man fratrækker det tilskud som i disse år er givet fra Naalakkersuisut. Over perioden på de tre år har Sermitsiaq.AG derved opnået et overskud på 11,2 millioner kroner. Hvis man fraregner tilskuddet fra Naalakkersuisut bliver overskuddet på 5,7 millioner kroner.

Det skal desuden bemærkes at Sermitsiaq.AG i samme periode, her mere end fordoblet egenkapitalen, således at den i dag er på næsten 14 millioner kroner. Gælden er i samme periode blevet nedbragt med over 2 millioner kroner, ligesom den likvide beholdning udgør 3 millioner kroner.

Det kan dermed konkluderes at Sermitsiaq.AG har en sund økonomi og at det årlige tilskud fra Naalakkersuisut ikke længere er afgørende. Sermitsiaq.AG vil derfor fortsat kunne bevare sin avisdrift og samtidig have mulighed for at udvikle alternative distributionskanaler, uden tilskuddet fra Naalakkersuisut.

Afgørelse

Naalakkersuisut har ved afgørelsen lagt vægt på at ansøgningen ikke blev afleveret rettidigt.”.

Naalakkersuisuts besvarelse af Finans- og Skatteudvalgets henvendelse

Naalakkersuisuts besvarelse af Finans- og Skatteudvalgets henvendelse om mediestøtte af 22. august 2014 er sålydende:

”Naalakkersuisut har modtaget en række spørgsmål fra Finans- og Skatteudvalget angående konto 10.06.24, tilskud til Landsdækkende aviser. Naalakkersuisut har generelt i denne sag foretaget en grundig analyse og behandlet sagen med yderste opmærksomhed, da Naalakkersuisut havde en formodning om, at netop dette ville få opmærksomhed, såfremt Naalakkersuisut udviste økonomisk forsvarlighed og ved ikke at udbetale støtten. Naalakkersuisut er overrasket over at Finans- og Skatteudvalget stiller spørgsmålstejn, ved en grundig sagsbehandling og i sidste ende, for samfundet, en besparende og økonomisk forsvarlig beslutning.

1a: Er det Naalakkersuisuts vurdering, at Naalakkersuisut, uanset fristangivelsen i budgetspefikationen, har mulighed for at se bort fra en fristoverskridelse, i tilfælde hvor der kun er én udgiver af landsdækkende aviser her i landet og dermed kun én potentiel ansøger?

Svar:

Ja, det er Naalakkersuisuts vurdering, at det er muligt at se bort fra en fristoverskridelse på et objektivt grundlag. Det var også dette, Naalakkersuisut gjorde, idet ansøgningen blev taget under behandling, vurderet og afgjort.

1c: Såfremt spørgsmål 1a besvares bekræftende: Er det korrekt forstået, at en fristoverskridelse ikke kan tillægges afgørende vægt i begrundelsen for et afslag, hvis Naalakkersuisut vælger at se bort fra fristoverskridelsen og behandle ansøgningen?

Svar:

Det er korrekt, at en fristoverskridelse ikke kan tillægges afgørende vægt i begrundelsen for et afslag, hvis Naalakkersuisut vælger at se bort fra fristoverskridelsen og behandler ansøgningen. Naalakkersuisut finder imidlertid ikke, at fristoverskridelsen i begrundelsen af den konkrete afgørelse er tillagt afgørende vægt. Naalakkersuisut har således ikke givet afslag på ansøgningen allerede fordi ansøgningen var indgivet for sent.

1d: Kan Naalakkersuisut bekræfte, at Mediehuset Sermitsiaq.AG to gange tidligere (angiveligt i 2011 og 2012) har indgivet ansøgning om avisstøtte efter fristens udløb, uden at dette har medført, at ansøgningen blev afvist, eller at ansøger blev meddelt afslag?

Svar:

Det kan bekræftes at det tidligere Naalakkersuisut tildelte Sermitsiaq.AG støtte, trods fristoverskridelser og en i øvrig, også på daværende tidspunkt, stabil indtjening hos Mediehuset. Den tidligere regering valgte ved behandlingen af Forslag til Finanslov 2013 inden valgudskrivelsen i foråret 2013, at foreslå forøgelse af tilskuddet fra 1,5 mio. kr. til fremover at være 2,5 mio. kr. til de landsdækkende aviser.

2. Hvad er Naalakkersuisuts bemærkninger til denne problemstilling?

Svar:

Som nævnt tidligere, mener Naalakkersuisut at forpligtelsen til at udvise økonomisk ansvarlighed i forvaltningen af skatteborgernes penge, er særdeles vigtig.

Det er Naalakkersuisuts klare vurdering, at der hverken er tale om naturkatastrofer, nødhjælp eller på anden vis ”nødvendig” og ”pålagt” støtte, med derimod en konkret tilskudsbevilling med dertil anført ansøgningsfrist.

3a: Er det Naalakkersuisuts opfattelse, at der efter Inatsisartuts vedtagelse af Finansloven for 2014 er sket en for Inatsisartut ved vedtagelse af Finansloven for 2014 uforudsigelig udvikling i de landsdækkende avisers udgivers økonomi, som overflødig gør støtten?

Svar:

Naalakkersuisut vil ikke kalde udviklingen i de landsdækkende aviser for uforudsigelig, men kan dog konstatere at Sermitsiaq.AG med sit seneste årsregnskab nu er nået et så solidt økonomisk niveau, at støtten, efter Naalakkersuisuts vurdering, ikke skulle tildeles i indeværende år.

3b: Er det Naalakkersuisuts opfattelse, at formålsangivelsen i budgetspecifikationen indebærer, at tildeling af støtte er betinget af, at ansøgers fortsatte udgivelse af ugentlige landsdækkende aviser vil være truet, såfremt støtten ikke gives?

Svar:

Nej, det er Naalakkersuisut opfattelse, at der også vil kunne ydes støtte til ugentlige landsdækkende aviser, uden at afvisernes drift kan siges at være truet, hvis støtte ikke ydes. Imidlertid er det Naalakkersuisuts opfattelse, at ingen ugentlige landsdækkende aviser har et retskrav på støtte. Naalakkersuisut skal derfor vurdere ansøgningen, foretage et lovbundet skøn og træffe en afgørelse, hvilket også skete i den konkrete sag.

3c: Budgetspecifikationen indeholder ikke hjemmel til, at Naalakkersuisut kan afkræve ansøgere oplysninger om ansøgers økonomiske forhold, og det fremgår af budgetspecifikationen, at midlerne udbetales i 4 rater, første gang 15. januar; d.v.s. blot én uge efter ansøgningsfristens udløb. Taler dette for, at Inatsisartut har forudsat, at midlerne skal tildeles på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte ansøgers økonomiske forhold?

Svar:

Når Naalakkersuisut og for den sags skyld Inatsisartut skal træffe beslutninger, er det helt afgørende for den demokratiske proces og udvikling i landet, at dette sker på et så oplyst grundlag som overhovedet muligt. Det er embedsværkets fornemste opgave at tilvejebringe et så oplyst grundlag som muligt. Sker dette ikke risikeres, at beslutningstagerne træffer afgørelser i "blinde". En økonomisk gennemgang af ansøgningen er derfor en helt naturlig og nødvendig ting at præsentere i denne sag inden beslutningstagerne er i stand til at træffe en afgørelse. Også selvom det ikke ordret er angivet i budgetspecifikationen.

3d: Har Naalakkersuisut tidligere år afkrævet ansøgere om avisstøtte oplysning om ansøgers økonomiske forhold?

Svar:

Naalakkersuisut kan af gode grunde ikke svare på vegne af den tidligere regering, men kan dog se af også de ældre sagsakter - at der alle årene er foretaget en grundig økonomisk gennemgang vedlagt beslutningsoplæggene.

4a: Kan Naalakkersuisut bekræfte, at Naalakkersuisut i 2012 udbetalte Mediehuset Sermitsiaq/AG avisstøtte, og at Mediehuset Sermitsiaq/AG det foregående år havde et overskud på 3,1 mio.kr. efter skat?

Svar:

Inden besvarelsen af de næste tre spørgsmål skal Naalakkersuisut gøre Finans- og Skatteudvalget opmærksom på, at i henhold til § 3, stk. 2 i den grønlandske indkomstskattelov er Mediehuset, fritaget for skattepligt. Det betyder med andre ord, at spørgsmålene om hvorvidt overskuddet er før eller efter skat, ikke giver mening.

Det fremsatte spørgsmål kan bekræftes.

4b: Kan Naalakkersuisut bekræfte, at Naalakkersuisut i 2013 udbetalte Mediehuset Sermitsiaq/AG avisstøtte, og at Mediehuset Sermitsiaq/AG det foregående år havde et overskud på 4,74 mio.kr. efter skat?

Svar:

Det fremsatte spørgsmål kan bekræftes.

4c: Kan Naalakkersuisut bekræfte, at Mediehuset Sermitsiaq/AG i 2013 havde et overskud på 3,1 mio.kr. efter skat, og at Mediehuset Sermitsiaq/AG's årsresultat for det seneste år således ikke er bedre end tidligere år, hvor Naalakkersuisut har udbetalt Mediehuset Sermitsiaq/AG avisstøtte?

Svar:

Såfremt udvalget mener 3,3 mio.kr. i overskud kan spørgsmålet bekræftes.

Finans-og Skatteudvalget bør dog iagttage årsrapportens øvrige poster, hvor det bl.a. også fremgår at Mediehuset Sermitsiaq.AG's egenkapital – grundet de mange års positive resultater, netop har betydet at mediehuset har opbygget en imponerende egenkapital på hele 14 mio.kr. En tildeling af tilskud på 2,5 mio.kr. ville blot i sidste ende udbygge denne post, hvilket, efter Naalakkersuisuts vurdering, ville være uforsvarlig omgang med skatteborgernes midler, da der er andre steder i samfundet, hvor midlerne kan finde mere gavn.”.

Mediernes svar på klagerne

Atuagagdliutit/Grønlandspostens og Sermitsiaq/AG's svar til Pressenævnet af 4. januar 2016 er sålydende:

Departementschef Søren Hald Møller anfører i sin klage, at AG bevidst fordrejer tingene i artiklen ved ikke at oplyse læserne om begrundelsen for afslaget på mediestøtte. Søren Hald Møller skriver i klagen: »Som det fremgår af selve afgørelsen, har Naalakkersuisut lagt vægt på fristoverskridelsen, men ikke afgørende vægt. Naalakkersuisut har lagt vægt på, at Mediehuset Sermitsiaq.AG's økonomiske situation ikke længere nødvendiggør mediestøtte«.

Ovenstående kan læses som om, at fristoverskridelsen har været mindre betydningsfuld - eller underordnet i forhold til det »økonomiske argument« - da Formandens Departement (under ledelse af Aleqa Hammond og Svend Hardenberg) i sin tid besluttede ikke at udbetale den mediestøtte, som et flertal i Inatsisartut havde bevilget Mediehuset via finansloven for 2014. Men dermed udtrykker Søren Hald Møller sig i uoverensstemmelse med den interne, juridiske vurdering (foretaget af retschef Kim Blokbo), som det netop er artiklens formål at oplyse læserne om. Heri står (som refereret i artiklen i spalte 2), at det daværende Formandens Departement brugte »den sene angivelse som hovedbegrundelse«.

Desuden kan tilføjes, at selve afgørelsen i Naalakkersuisuts afslagskrivelse (vedhæftet som bilag) er formuleret på denne måde: »Naalakkersuisut har ved afgørelsen lagt vægt på, at ansøgningen ikke blev afleveret rettidigt. Derudover har Naalakkersuisut foretaget en vurdering

af Sermitsiaq.AG's økonomiske situation og konkluderet at disse ikke giver grundlag for at yde tilskud«.

Det kan på ovenstående baggrund forekomme uforståeligt, hvordan Søren Hald Møller i sin klage når frem til, at det er en »bevidst fordrejning« af de faktiske forhold, at artiklen fremhæver fristoverskridelses-aspektet. Tilmed er det ukorrekt - som påstået i klagen - at artiklen »undlader at bringe oplysninger om, at afslaget var begrundet med Mediehusets forbedrede økonomi«. I artiklens spalte tre og fire er der en gennemgang af konklusionen på den juridiske vurdering, hvor Kim Blokbo refereres for følgende: »Mener jeg, at der kunne gives afslag med henvisning til, at Mediehusets økonomi viste, at anvendelsen af offentlige støttemidler ikke var nødvendige? Ja. Tænker jeg, at udgangspunktet i den oprindelige politiske tænkning var, at pengene skulle kanaliseres videre? Ja, det kunne meget vel være tilfældet.« Herefter står der videre i artiklen: »Kim Blokbos selvmodsigende udsagn i denne sentens er interessant: Først skriver han, at Naalakkersuisut kunne afslå at udbetale tilskuddet med henvisning til mediehusets økonomi. Men samtidig er det hans vurdering, at det har været lovgivernes ønske, at pengene skulle bevilges uanset hvad.« AG nævner altså i denne - som i tidligere publicerede artikler om sagen - at afslaget også var begrundet i Mediehusets økonomi. Årsagen til, at AG i den konkrete artikel specielt beskæftiger sig med fristoverskridelses-aspektet er i øvrigt, at det interessante nye er de juridiske hovedbrud som fristoverskridelses-begrundelsen gav det daværende Naalakkersuisut, og som nu kan dokumenteres via indsigt i den juridiske vurdering, der omtales i artiklen.

Pressenævntes begrundelse og resultat

Det fremgår af reglerne for god presseskik afsnit A, punkt 1, at mediernes oplysninger, skal være korrekte. Spørgsmålet i denne sag er, om Atuagagdliutits konstatering i overskriften »Inatsisartut ført bag lyset», er korrekt.

Pressenævnet lægger vægt på, at det fremgår af Naalakkersuisuts afgørelse af 9. juli 2014, at Sermitsiaq.AG's ansøgning afvises med dobbeltbegrundelsen 1) at ansøgningen ikke blev afleveret rettidigt og 2) at vurderingen af Sermitsiaq.AG's økonomiske situation ikke giver grundlag for, at yde et tilskud. I den nærmere begrundelse, er der en enkelt henvisning til, at ansøgningen er indleveret for sent, mens der over fire afsnit gives begrundelse for afslaget under henvisning til Sermitsiaq.AG's økonomi.

Pressenævnet tager ikke stilling til, om afgørelsen burde have været delt op i en indledende del, der tog stilling til spørgsmålet om fristoverskridelsen og en efterfølgende del, der kun vedrører sagens realitet.

At retschefen fortolkede lovgrundlaget, som en forpligtelse for Naalakkersuisut til at bevilge tilskud, er udtryk for hans juridiske vurdering af, hvorledes sagen burde have været afgjort. Pressenævnet kan imidlertid konstatere, at Naalakkersuisut i sine svar den 22. august 2014 til Inatsisartut, Finans- og Skatteudvalget, redegjorde for afgørelsen af 9. juli 2014 i overensstemmelse med teksten heri. Naalakkersuisut redegør således dels for vægtningen af fristoverskridelsen og for vægtningen af den øvrige del af begrundelsen vedrørende Sermitsiaq.AG's økonomiske forhold. Naalakkersuisuts besvarelse er i overensstemmelse med afslaget af 9. juli 2015. Pressenævnet finder herefter ikke, at der er grundlag for at mene, at Inatsisartut er ført bag lyset.

Søren Søndergård Hansen Mariia Simonsen Mikkel Bjarnø Lund Tupaarnaq Rosing Olsen
